

TÜRKİYE' DE KRİZ VE AFET YÖNETİMİ MEVZUATININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF CRISIS AND DISASTER MANAGEMENT LEGISLATION IN TURKEY

Yrd.Doç.Dr. Naci BÜYÜKKARACIĞAN¹

¹Selçuk Üniversitesi Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu
nacibk@selcuk.edu.tr

ÖZET

Ülkemiz,deprem ve sel gibi doğal afetlere sürekli olarak maruz kalan ve bunlardan büyük zarar gören bir konumdadır. Aynı şekilde ekonomik olaylar, terör, trafik kazaları ve büyük iş kazaları gibi olaylar da kriz ortamları meydana getirebilmektedir. Söz konusu kriz ve afetlerden dolayı can ve mal kayıpları meydana gelebilmektedir. Kriz ve afet öncesi, anı ve sonrasında meydana gelebilecek kayıpların en aza indirgenmesi ise etkin bir kriz ve afet yönetim sisteminin kurulması ile mümkün olabilir.

Bu çalışmada ülkemizdeki kriz ve afet yönetimi mevzuatı geniş bir şekilde incelenmiştir. Konu ile ilgili anayasa, kanun, yönetmelik ve tüzük maddeleri detaylı bir şekilde verilmiştir.Çalışma sonucunda, etkin bir kriz ve afet yönetimi için değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afet, afet yönetimi, kriz, kriz yönetimi, mevzuat

ABSTRACT

Our country is constantly exposed to natural disasters such as earthquakesand floodsand is in a position of great damage tot hem. Likewise, economic events, terrorism, traffic accidents and major work accidents can also lead to crisis situations.Loss of life and property can be caused by crises and disasters.The most significant reduction in loss before, moment and after the crisis and disaster may be possible with the establishment of an effective crisis and disaster management system.

In this study, management legislation of crisis and disaster in our country were examined extensively.The constitution, law sand regulations related to the subject were given in detail. As a result of the study, evaluations wer emade for an effective crisis and disaste rmanagement.

Keywords:Crisis, crisismanagement, disaster, disastermanagement, legislation

1. Giriş

Dünyada yaşanan küreselleşme faaliyetlerisönucunda devlet ve kamu yönetimi kavramlarının anlamlarının değişmesi ve kriz hallerinin tür ve sayılarının artması kriz yönetiminin daha önemli bir hale gelmesine neden olmuştur.Son yıllarda, deprem, sel gibi doğal afetlerin yanı sıra, terör, büyük yangın, trafik ve büyük iş kazaları can ve mal kayıplarına sebebiyet verdiğiinden dolayı, etkin bir kriz yönetim sistemininkurulması zorunlu hale gelmiştir. Bunun yanında, ülkemizin özellikle deprem gibi doğal afetlerle yaşaması gerçeği, etkin ve kapsamlı bir afet yönetim sisteminin kurulmasını da gerekli kılmıştır (Büyükkaracıgan, 2016: 197-198)

Ülkemizde uygulanan kriz ve afet yönetim sisteminin hukuki alt yapısı, özellikle 1999 Marmara depreminden sonra kanunlarda güncelleştirilmelerden önce 1959 yılında çıkarılan ve 4623 sayılı kanunu yürürlükten kaldıran, 7269 sayılı “ Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” a göre teşkil edilmiştir. Söz konusu kanunun 4. Maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulu’nun 01.04.1988 gün ve 88/12777 sayılı kararı ile, afet yönetiminin merkez ve taşra teşkilatının örgütlenmesi ve afet müdahale sistemindeki kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile planlama ve hazırlık esasları düzenlenmiştir.

30.09.1996 tarih ve 96/8716 sayılı “Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği” ile merkezdeki örgütlenme sisteminde yer alan, il ve ilçelerdeki örgütlerininadları “ İl Kurtarma ve Yardım Komiteleri” Kriz Yönetim Merkezleri olarak değiştirilmiştir.

Halihazırda ülkemizde afet planlaması ve afete müdahale uygulamaları, 7269 sayılı Afetler Kanunu ve 5902 Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı’ nınTeşkilat ve Görevleri kanunlarına göre yürürlüktedir.Yukarıda da belirtildiği gibi ülkemizde yaşanan 1999 Marmara ve Düzce depreminden hemen sonra kriz ve afet yönetimi ile ilgili kanunlarda büyük değişiklikler yapılmıştır. Ülkemizde kriz ve afet yönetmeliği ile ilgili anayasa, kanun, kanun hükmünde kararname ve yönetmelikler aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır.

2. Anayasa Maddeleri

4.1.1. 09 Kasım 1982 tarih ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’ nda kriz ve afet ile ilgili maddeler aşağıda gösterilmiştir.

Madde 119 - Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Madde 120 - Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzenininin ciddi şekilde bozulması hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Madde 121 - Anayasanın 119 ve 120 nci maddeleri uyarınca olağanüstü hal ilanına karar verilmesi durumunda, bu karar Resmi Gazetede yayımlanır ve hemen Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır. Meclis, olağanüstü hal süresini değiştirebilir, Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, her defasında dört ayı geçmemek üzere, süreyi uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

119. madde uyarınca ilan edilen olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile olağanüstü hallerin her türü için ayrı ayrı geçerli olmak üzere, Anayasanın 15 inci maddesindeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya nasıl durdurulacağı, halin gerektirdiği tedbirlerin nasıl ve ne suretle alınacağı, kamu hizmeti görevlilerine ne gibi yetkiler verileceği, görevlilerin durumlarında ne gibi değişiklikler yapılacağı ve olağanüstü yönetim usulleri, Olağanüstü Hal Kanununda düzenlenir.

Olağanüstü hal süresince, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, kanun hükmünde kararnameler çıkarabilir. Bu kararnameler, Resmi Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur; bunların Meclisçe onaylanmasına ilişkin süre ve usul, İçtüzükte belirlenir.

Madde 122 - Anayasanın tanıdığı hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik ve olağanüstü hal ilanını gerektiren hallerden daha vahim şiddet hareketlerinin yaygınlaşması veya savaş hali, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, ayaklanma olması veya vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın veya ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması sebepleriyle, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra, süresi altı ayı aşmamak üzere yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde sıkıyönetim ilan edebilir. Bu karar, derhal Resmi Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantı halinde değilse hemen toplantıya çağırılır. Türkiye Büyük Millet Meclisi gerekli gördüğü takdirde sıkıyönetim süresini kısaltabilir, uzatabilir veya sıkıyönetimi kaldırabilir.

Sıkıyönetim süresinde, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu sıkıyönetim halinin gerekli kıldığı konularda kanun hükmünde kararname çıkarabilir. Bu kararnameler Resmi Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Bunların Meclisçe onaylanmasına ilişkin süre ve usul içtüzükte belirlenir. Sıkıyönetimin her defasında dört ayı aşmamak üzere uzatılması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararına bağlıdır. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği, idare ile olan ilişkileri, hürriyetlerin nasıl kısıtlanacağı veya durdurulacağı ve savaş veya savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi halinde vatandaşlar için getirilecek yükümlülükler kanunla düzenlenir. Sıkıyönetim komutanları Genelkurmay Başkanlığına bağlı olarak görev yaparlar.

3. Kanunlar

3.1. 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun

Türkiye’de halen uygulanmakta olan afet yönetim sistemi, 1959 yılında çıkarılan ve 4623 sayılı yasayı yürürlükten kaldıran, 7269 sayılı “Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara dair kanun” ile belirlenmiştir. Bu yasanın 4. maddesi gereğince Bakanlar Kurulu’nun 01.04.1988 gün ve 88/12777 sayılı kararı ile, gerek merkezde ve gerekse il ve ilçelerde nasıl örgütleneceği ve afet müdahale sistemi içerisinde yer alan kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile planlama ve hazırlık esasları belirlenmiştir. İlgili kanunun kriz ve afet ile ilgili maddeleri aşağıdaki gibidir.

Türkiye' de Kriz Ve Afet Yönetimi Mevzuatının Değerlendirilmesi

Madde 1 - Deprem (Yer sarsıntısı), yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ, tasman ve benzeri afetlerde; yapıları ve kamu tesisleri genel hayata etkili olacak derecede zarar gören veya görmesi muhtemel olan yerlerde alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlar hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

Afete uğrayan meskun yerlerin büyüklüğü o yerin tamamında veya bir kesiminde yıkılan, oturulmaz hale gelen bina sayısı, zarar gören yapı ve tesislerin genel hayata etki derecesi, mahallin ekonomik ve sosyal özellikleri, zararın kamu oyundaki tepkisi, normal hayat düzenindeki aksamalar ve benzeri hususlar göz önünde tutulmak suretiyle afetlerin genel hayata etkililiğine ilişkin temel kurallar, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarının mütalaaları da alınarak İmar ve İskan Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Yukarda yazılı afetlerin meydana gelmesinde veya muhtemel olması halinde zararın o yerin genel hayatına etkili olup olmadığına, yönetmelik esasları gereğince, İmar ve İskan Bakanlığı tarafından karar verilir. Şu kadar ki, afetin meydana gelmesi halinde bu kanun gereğince alınması lazım gelen acil tedbirlerin ittihazına afetin meydana geldiği bölgenin valisi yetkilidir.

Madde 2 - (Değişik: 2/7/1968 - 1051/1 md.) Su baskınına uğramış veya uğrayabilir bölgeler, İmar ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Devlet Su İşlerinin bağlı bulunduğu Bakanlıkça; yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir bölgeler ise, İmar ve İskan Bakanlığınca tespit ve bunlardan şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına, imar planı bulunmayan kasaba ve köylerde de belli edildikçe harita veya krokilere işlenmek suretiyle, afete maruz bölge olarak İmar ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır ve bu suretle tespit olunan sınırlar, İmar ve İskan Bakanlığının isteği üzerine ilgili valiliklerce mahallinde ilan olunur. Mahalli şart ve özellikler dolayısıyla yangın afetine uğraması muhtemel olan sahalar, şehir ve kasabalarda belediye meclisleri, köylerde ihtiyar heyetleri tarafından tespit ve kaymakamların mütalaası alındıktan sonra valilerin tasvibi üzerine ilgili bölgelerde ilan olunur.

Madde 4 - (Değişik: 2/7/1968 - 1051/1 md.) İçişleri, İmar ve İskan, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Tarım Bakanlıklarınca acil yardım teşkilatı ve programları hakkında genel esasları kapsayan bir yönetmelik yapılır. Bu yönetmelik esasları dairesinde afetin meydana gelmesinden sonra yapılacak kurtarma, yaralıları tedavi, barındırma, ölüleri gömme, yangınları söndürme, yıkıntıları temizleme ve felaketedeleri iâşe gibi hususlarda uygulanmak üzere görev ve görevlileri tayin, toplanma yerlerini tespit eden bir program valiliklerce düzenlenir ve gereken vasıtalar hazırlanarak muhafaza olunur. Bu programların uygulanması, valiliklerce kurulacak kurtarma ve yardım komitelerince sağlanır. Ancak 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununa göre teşkilat kurulan yerlerde acil kurtarma ve yardım işleri, yukarda belirtilen komite ile sözü geçen sivil savunma teşkilatı tarafından müştereken yürütülür. İlçe, bucak ve köylerde tahsilatlı çalışma muhtıraları ve uygulama programları tasdikli il muhtıra ve programlarındaki esaslar dairesinde ilçelerde kaymakamlar, bucak ve köylerde bucak müdürleri tarafından düzenlenir; il kurtarma ve yardım komitesinin incelemesinden sonra valilerin onayı ile kesinleşir.

Madde 6 - (Değişik: 2/7/1968 - 1051/1 md.) Afetlerin meydana gelmesinden sonra vali ve kaymakamlar (Askerler ve hakim sınıfından bulunanlar hariç olmak üzere) 18 - 65 yaş arasındaki bütün erkeklere görev vermeye, bedeli, ücreti veya kirası sonradan ödenmek üzere canlı, cansız, resmi ve özel her türlü taşıt araçlarına ve gerekli makina, alet ve edevatına el koymaya ve hiçbir kayda ve merasime tabi olmaksızın tedavi, kurtarma, yedirme, giydirme ve barındırma gibi işlerle bu gibi işlerin gerektirdiği acil satın almaları ve kiralamayı yapmaya, Devlete, mahalli idarelere, evkafa, İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunlara bağlı kurumlara

ilişkin her türlü taşınmaz malları; yetmemesi halinde de diğer tüzel kişiler ile gerçek kişilere ait bina ve müstemilatı ile bahçe ve arsa gibi araziye geçici olarak işgale yetkilidir. Bu yetkinin kullanma süresi, afetin sona ermesinden itibaren 15 gündür. Bu süre, gerektiğinde İmar ve İskan Bakanlığınca uzatılabilir. Yedirme, giydirme, barındırma, onarım için afetzedelere nakdi ödemede bulunulması önleme için harcama yapılması İmar ve İskan Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Bu madde gereğince yapılacak harcamalar ve ödemeler borçlandırmaya tabi tutulmaz. Kendilerinden yardım istenilen afet bölgesi civarındaki vali ve kaymakamlar yukarıdaki fıkralarda yazılı yetkilerini kullanarak bütün imkan ve vasıtalarla yardıma mecburdurlar.

Madde 7 - Afet bölgelerinde veya civarında bulunan ordu, jandarma, kıta birlik ve müessese kumandanları, hizada, kendilerinden vali veya kaymakamlar tarafından istenilecek yardımları üstlerinden emir beklemeksizin yapmaya mecburdurlar.

Madde 8 - Rasat istasyonları vuku muhtemel afetleri bu bölgelerin en büyük mülkiye amirine derhal bildirmeye mecburdurlar. Elleri muhabere vasıtaları, haber ulaştırma imkanları bulunan mülki ve askeri bütün resmi makam ve müesseseler afetlerin vukuu haberini mahallin en büyük mülkiye amirine derhal bildirmekle mükelleftir. Afetlerin vukuunu ihbar veya yardım talepleri için yapılacak telgraf, telefon, telsiz muhaberelelerini, telgraf ve telefon merkezleri, demiryolu istasyonları, askeri muhabere teşkilleri her işe tercihan parasız kabule ve muhataplarına ulaştırmaya mecburdurlar.

Madde 9 - Bu kanunda yazılı afetlerin vukuunda ilk yardımları mahallerine yetiştirmek maksadiyle bu bölgelere mülkiye amirleri ve alakalı makam ve müesseseler tarafından gönderilecek kurtarma ve yardım ekipleri, her türlü malzeme, makina, alat, yiyecek, giyecek ve barınma eşya ve maddeleri, umumi, hususi ve mülhak bütçeli idarelerle bunlara bağlı müesseseler ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin, vilayetlere, belediye ve köylere ait olan ve bunlara bağlı bulunan müesseselerin elinde bulunan her türlü kara, deniz, ve hava nakil vasıtaları ile, bedeli sonradan ödenmek üzere, sevk edilir. İhtiyaç hissedilen mahallerde bu mecburiyet ve mükellefiyetler hakiki şahıslarla her türlü şirket ve müesseselere de teşmil edilebilir.

Madde 10 - Gerek yukarda yazılı afetlerin vukuunda, gerek her türlü kurtarma, barındırma, yardım, söndürme, sevk ve tevzi işlerinde çalışanlardan yaralanan veya sakatlanan yahut hastalananlar en yakın hastaneye veya tedavi yerlerine sevk edilirler. Mülki ve askeri hastane ve tedavi yerleriyle umumi, mülhak, hususi bütçeli idarelere, belediye, hakiki ve hükmi şahıslara ait bütün hastane ve tedavi yerleri bunları hemen kabul ve tedavi etmeye mecburdurlar. Resmi hastane ve tedavi evlerinde bulunanlara parasız bakılır. Resmi hastane ve tedavi evlerinde yer olmaması veya tedavi imkanı bulunmaması gibi sebeplerle zaruri olarak hususi hastanelerde yapılan tedavi ücretleri sonradan bu kanun mucibince ödenir. Bunlardan yatarak tedavi ve müdahale görenlerle ilgili tedavi giderleri, varsa ilgilinin sağlık yardımlarını karşılamakla yükümlü sosyal güvenlik kuruluşunca veya mensubu olduğu kamu kurum ve kuruluşunca; sosyal güvenlik kanunları kapsamında olmadığı tespit edilenlerden; yeşil kartlıların yataklı tedavi giderleri 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Kanun çerçevesinde, adı geçen bu Kanun kapsamı dışında kalan tedavi giderleri ile yeşil kartı olmayanların tedavi giderleri de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanır. (Ek: 29/9/1999 - KHK-578/5 md.) Resmi hastane ve tedavi yerleri dışındakilere ödenecek tedavi giderleri, kamu kurum ve kuruluşlarınca resmi hastanelere ödenecek tedavi giderleri miktarını aşamaz.

Madde 11 - Birinci maddede yazılı afetlerin vukuunda ilk kurtarma işlerinde en çok üç güne kadar çalıştırılacaklara bedeni hizmetlerinden dolayı ücret verilmez. Çalıştıkları müddetçe parasız ekmek ve katık verilir. Bunların beraberlerinde getirdikleri veya emir

üzerine verdikleri alet ve edevat, malzeme ve vasıtalarından tamire muhtaç hale gelenler bedeli sonradan ödenmek üzere tamir ettirilir. Zıyaa uğrayanlarla tamiri imkansız olanların bedeli rayiç üzerinden bilaharamüstehiklerine ödenir.

Madde 33 - (Değişik: 20/6/2001 - 4684/6 md.) Tabii afet nedeniyle özel ve kamu kuruluşları ile kişiler tarafından her ne ad altında olursa olsun toplanan nakdi bağış ve yardımlar Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü adına açılacak özel hesaplarda toplanır ve nemalandırılır. Gerekliğinde döviz hesabı da açılabilir. Bu hesaplarda toplanan miktarlar Maliye Bakanlığınca ihtiyaca göre ilgili kurum bütçelerine özel gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle kullanılır. Bu ödeneklerden yılı içerisinde kullanılmayan miktarları, ertesi yıl bütçesine devren özel gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Acil durumlarda, il valilikleri adına açılacak acil afet hesaplarına, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı bütçesinin afet tertiplerinden ödeme yapılır. Bu hesaplardan yapılacak harcamaların belgeleri il özel idaresinde saklanır ve il özel idare bütçesi ile birlikte Sayıştayca denetlenir. Yıl sonunda harcanmayan miktarlar ile faiz gelirleri birinci fıkrada belirtilen hesaba yatırılır.

Madde 45 - Afetlerden zarar görenlere yardımda bulunmak üzere kurulan Milli Yardım Komitesi ile mahalli yardım komitelerine makbuz mukabilinde yapılacak bağış ve yardımlar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olduğu gibi bunların gelir ve kurumlar vergileri mükellefleri tarafından masraf kaydı da caizdir. Afetlerden zarar görenlere tahsis edilmek üzere tertip edilen temsil, konser ve spor eğlenceleri de her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulur.

Madde 46 - 33 üncü maddede yazılı (Değişik ibare:20/6/2001-4684/6 md.) afet tertiplerinden yapılacak sarfiyat Artırma, Eksiltme ve İhale, Divanı Muhasebat ve Muhasebeci Umumiye kanunlarına tabi değildir.

Madde 47 - a) Yardıma davet anında şehir, kasaba ve köylerde bulunup da makbul bir mazeretleri olmaksızın salahiyetli memurlar tarafından yapılan davete icabet etmeyenler veya icabet edip de çalışmayanlar veya verilen işi yapmayanlar hakkında vali ve kaymakamlar tarafından 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezası verilir.

3.2. 4373 Sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Hakkında Kanun

Ülkemizde özellikle son yıllarda meydana gelen taşkın olaylarının doğurduğu afetlerin yönetimini düzenleyen kanun 14.01.1943 tarihinde kabul edilmiştir. Kanunun afet ve kriz yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Madde 4 - Daimi bakıma tabi olsun olmasın kenar ve setlerin taşkın sularla yıkılma tehlikesine veya halkın su afetine maruz bulunduğunu görenler, bunu derhal mahallin Su İşleri, Nafia Müdür ve teşkilatına veya en yakın muhtarlar, jandarma dairelerine veyahut mülkiye amirlerine haber vermeğe mecburdurlar. Bu mecburiyet, suların kabarma ve taşması mevsimlerinde halka ilan edilir.

Madde 6 - Taşkın sularla kenar ve setlerin yıkılma ve yarılma tehlikesine maruz bulunması veya yakın arazinin su baskınına uğraması gibi hallerde, hadisenin vukubulduğu mahallin en büyük mülkiye memurunun emriyle tehlike ile karşılaşan köy ve kasabaların 18 yaşını bitirip 50 yaşını doldurmamış bulunan erkekleri, ellerinde bulunan ve yıkıntıları düzeltmeğe yarayacak her türlü alat, edevat ve malzeme ve vasıtalarla tehlike yerine yardıma koşmağa ve gösterilen işlerde çalışmağa mecburdurlar.

Köylünün temin edemeyeceği anlaşılan lüzumlu vasıtaları Nafia Vekilliği önceden kafi miktarlarda ve taşkın sahalarında bulundurur. Tehlike ile karşılaşan veya tehlikeye uğrayan mahaller halkı ile bu afetin önlenemeyeceği anlaşıldığı takdirde, tehlike mıntıkası dışında kalan komşu köy ve kasabalar halkı da birinci fıkra hükümleri dairesinde yardıma

çağırılırlar. Bunlar da gösterilen işlerde çalışmaya mecburdurlar. Mülki idare mıntıkası ayrı dahi olsa komşu köy ve kasaba halkı tehlikeye maruz mahallin en büyük mülkiye memurunun bu yoldaki emirlerini yerine getirmekle mükelleftir. Şu kadar ki bu komşu köy ve kasabaların bağlı bulunduğu vilayet veya kazaya derhal malumat verilir ve yardım istenilir. Vali ve kaymakamlarla nahiye müdürleri ve köy muhtarları ve civardaki askeri ve jandarma, gümrük muhafaza ve orman koruma kıta komutanları mafevklerinden emir beklemeksizin tehlike ile karşılaşan yerlere yardımcı göndermek ve icabında bizzat tehlike yerine gitmekle mükelleftirler.

Madde 15 - 6 ncı maddeye göre taşkınları önlemek, yangın ve yıkıntıları kapamak üzere salahiyyetli memurlar tarafından hadise mahalline gitmeleri emir olunanları, hastalık veya diğerk makbul bir sebep olmadıkça iş başına cebren sevketeğe mahallin en büyük mülkiye memuru mezundur. Bu husustaki emirleri zabıta kuvvetleri derhal ifaya mecburdurlar.

3.3. 7126 Sayılı Sivil Savunma Kanunu

09.06.1958 tarihinde yürürlüğe giren kanunda, sivil savunma, doğal afetlere ve büyük yangınlara karşı halkın can ve mal kaybının en aza indirilmesi için alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri düzenlenmiştir. Söz konusu tedbir ve faaliyetleri yürütecek sivil savunmayla ilgili teşkilatlanma, görev ve sorumlulukların tanımlanması konusunda hükümler de kanunda yer almıştır. Bu kanuna göre, mülki idare amirleri, bu kanun hükümleri ve bunlara müsteniden İçişleri Bakanlığınca düzenlenen esaslar dahilinde kendi mülki hudutları içindeki hassas bölgelerde sivil savunma teşkilat ve tesisatının kurulmasından, donatımından, sevk ve idaresinden, kontrolünden ve bölgelerinde ortaya çıkabilecek tabii afetlere ve büyük yangınlara karşı barıştan itibaren sivil savunmayı fiilen tahakkuk ettirmekten bizzat mesuldürler. Kanunun kriz ve afet yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Madde 1 - Sivil Savunma: düşman taarruzlarına, tabii afetlere ve büyük yangınlara karşı halkın can ve mal kaybının asgari hadde indirilmesi, hayati ehemmiyeti haiz her türlü resmi ve hususi tesis ve teşekküllerin korunması ve faaliyetlerinin idamesi için acil tamir ve ıslahı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi ve cephe gerisi maneviyatının muhafazası maksadiyle alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri ihtiva eder.

Madde 5 - Mülki idare amirleri, bu kanun hükümleri ve bunlara müsteniden İçişleri Bakanlığınca tespit ve tebliğ olunacak esaslar dahilinde kendi mülki hudutları içindeki hassas bölgelerde sivil savunma teşkilat ve tesisatının kurulmasından, donatımından, sevk ve idaresinden, kontrolünden ve bölgelerine müteveccih düşman taarruzlarına, tabii afetlere ve büyük yangınlara karşı barıştan itibaren sivil savunmayı fiilen tahakkuk ettirmekten bizzat mesuldürler.

Madde 6 - Tabii afetler ve büyük yangınlarda; 4373 sayılı (Taşkın sular ve su baskınlarına karşı korunma) ve 4623 sayılı (Yer sarsıntısından evvel ve sonra alınacak tedbirler) hakkında kanunlar hükümleri dairesinde yapılacak her türlü kurtarma ve yardım işlerine, mahalli mülki amirliklerce görülecek lüzum üzerine, bu bölgede bulunan Sivil Savunma teşkillerinin de katılması mecburidir.

3.4. 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilat Kanunu

Söz konusu kanun 10.10.1984 gün ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul edilmiştir. Kanunun afet ve kriz yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Madde 2 - Başbakanlığın görevleri şunlardır:

1) (Ek: 15/11/1999 - KHK - 583/1 md.) Ülke güvenliğini etkileyecek ölçekteki deprem, heyelan, kaya düşmesi, yangın, kaza, meteorolojik afet, nükleer ve kimyasal madde kazaları ve göç hareketleri ile ilgili acil durum yönetiminin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemleri almak ve acil durum yönetimi gerektiren olayların vukuundan önce alınacak önlemler, olay sırasında yapılacak arama, kurtarma ve yardım faaliyetleri ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.

Madde 7 - Başbakanlık Teşkilatının ana hizmet birimleri şunlardır:

e) (Ek:18/5/2000-KHK-600/1 md.) Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü
Madde 11/A-(Ek:18/5/2000-KHK-600/2 md.) Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Acil durum yönetiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarında acil durum yönetimi merkezlerinin kurulmasını sağlamak, çalışma esaslarını belirlemek ve bu merkez arasında koordinasyonu sağlamak,b)Acil durum yönetimi gerektirecek olayların önlenmesi ve zararlarının azaltılması için kurum ve kuruluşlarca gerekli önlemlerin alınmasını, kısa ve uzun vadeli planların hazırlanmasını ve bilgi bankalarının kurulmasını izlemek ve değerlendirmek,c) Acil durum yönetimine geçilen hallerde kamu ve özel sektöre ait her türlü kara, deniz ve hava taşıtları ile kurtarma ve yardım araç ve gereçlerinden yararlanılmasında koordinasyon hizmetlerini yürütmek,d) Acil durumlarda yardım sağlayan gönüllü kuruluş ve kişiler için teşvik edici düzenlemeler yapmak, yardım malzemelerinin teslim alınmasını, korunmasını ve ihtiyaç noktalarına sevk edilmesinde koordinasyonu sağlamak,e) Başbakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Başbakanlık, acil durumlara ilişkin olarak bilimsel, teknik ve idari çalışmalarda bulunmak üzere sürekli veya geçici kurullar oluşturabilir. Kurul üyelerine Başbakan onayı ile belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir.Acil durum yönetimine geçilen hallerde, kamu kurum ve kuruluşlarına Başbakanlık tarafından verilecek görevlerin gerektirdiği kaynak Başbakanlıkça karşılanır ve söz konusu kurum ve kuruluşlar, ücret ve adedi Başbakan onayı ile belirlenecek miktarda geçici işçi çalıştırabilirler. Kamu kurum ve kuruluşlarının bu kapsamda yapacağı harcamalar 1050 sayılı Muhasebesi Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi değildir.

3.5. 2935 Sayılı Ohal Kanunu

27.10.1983 Tarihli 18204 Sayılı Resmi Gazetede Yayınlanan Kanun, tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım halleri, hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketleri, ile bunların belirtilerinin ortaya çıkması ile kamu düzeninin bozulması durumlarında olağanüstü hal ilan edilmesi ve bu gibi durumlarda uygulanması gereken hükümlerin belirlenmesi konusundaki görevleri içermektedir. Kanunun afet ve kriz yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Madde 1 - Bu Kanunun amacı,

a) Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım,

b) Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, Durumlarında olağanüstü hal ilan edilmesi ve usulleriyle olağanüstü hallerde uygulanacak hükümleri belirlemektir.

Madde 2 - Bu Kanun; olağanüstü hal ilanına tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım hallerinde ilan edilen olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile olağanüstü hallerin her türü için ayrı ayrı geçerli olmak üzere, temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandırılacağı veya nasıl durdurulacağına, halin gerektirdiği tedbirlerin nasıl ve ne suretle alınacağına, kamu hizmeti görevlilerine ne gibi yetkiler verileceğine, görevlilerin durumlarında ne gibi değişiklikler yapılacağına ve olağanüstü yönetim usullerine ilişkin hükümleri kapsar.

Madde 6 - Tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar sebebiyle olağanüstü hal ilan edilmesi durumunda gerekli harcamalar öncelikle kamu kaynakları ile yardımlardan sağlanır. Acil ve hayati ihtiyaç maddeleri için harcamaya yeterli para kamu kaynaklarından zamanında sağlanamadığı takdirde, bölgedeki kredi kuruluşlarının olanaklarından yararlanılır.

Madde 7 - Tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar sebebiyle olağanüstü hal ilan edilen bölge içindeki kamu kurum ve kuruluşlarıyla tüzel ve gerçek kişiler, kendilerinden istenecek veya yükümlülük konulacak arazi, arsa, bina, tesis, araç, gereç, yiyecek, ilaç ve tıbbi malzeme ile giyecek ve diğer maddeleri vermek zorundadırlar. İhtiyaçların bu kaynaklardan zamanında ve yeterince karşılanmaması halinde, imkan ve kaynakları da dikkate alınarak, bölgedeki özel kuruluşlara ve gerçek kişilere ait olanlara yükümlülük konulur.

Madde 8 - Tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar sebepleriyle olağanüstü hal ilan edilen bölgelerde bulunan 18 - 60 yaşları arasındaki bütün vatandaşlar, olağanüstü hal sebebiyle kendilerine verilecek işleri yapmakla yükümlüdürler.

Madde 9 - Tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar sebebiyle olağanüstü hal ilanında, olağanüstü hal ilanını gerektiren hususlar gözönünde bulundurularak aşağıda yazılı tedbirler alınabilir:

a) Bölgenin belirli yerlerinde yerleşimi yasaklamak, belirli yerleşim yerlerine girişi ve buralardan çıkışı sınırlamak, belli yerleşim yerlerini boşaltmak veya başka yerlere nakletmek, b) Resmi ve özel her derecedeki öğretim ve eğitim kurumlarında öğrenime ara vermek ve öğrenci yurtlarını süreli veya süresiz olarak kapatmak, c) Gazino, lokanta, birahane, meyhane, lokal, taverna, diskotek, bar, dansing, sinema, tiyatro ve benzeri eğlence yerleri ile kulüp vesair oyun salonlarını, otel, motel, kamping, tatil köyü ve benzeri konaklama tesislerini denetlemek ve bunların açılma ve kapanma zamanını tayin etmek, sınırlamak, gerektiğinde kapatmak ve bu yerleri olağanüstü halin icaplarına göre kullanmak, d) Bölgede olağanüstü hal hizmetlerinin yürütülmesi ile görevli personelin yıllık izinlerini sınırlamak veya kaldırmak, e) Bölge sınırları içerisindeki tüm haberleşme araç ve gereçlerinden yararlanmak ve gerektiğinde bu amaçla geçici olarak bunlara el koymak, f) Tehlike arz eden binaları yıkmak; sağlığı tehdit ettiği tespit olunan taşınır ve taşınmaz mallar ile sağlığa zararlı gıda maddelerini ve mahsullerini imha etmek, g) Belli gıda maddeleri ile hayvan ve hayvan yemi ve hayvan ürünlerinin bölge dışına çıkarılmasını veya bölgeye sokulmalarını kontrol etmek, sınırlamak ve ya gerektiğinde yasaklamak, h) Gerekli görülen zaruri ihtiyaç maddelerinin dağıtımını düzenlemek, i) Halkın beslenmesi, ısınması, temizliği ve aydınlanması için gerekli gıda madde ve eşyalarla her türlü yakıtın, sağlığın korunmasında, tedavide ve tıpta kullanılan ilaç, kimyevi madde, alet ve diğer şeylerin, inşaat, sanayi, ulaşım ve tarımda kullanılan eşya ve maddelerin, kamu için gerekli diğer mal, eşya, araç, gereç ve her türlü maddelerin imali, satımı, dağıtımı, depolanması ve ticareti konularında gerekli tedbirleri almak, bu yerlere gerektiğinde elkoymak, kontrol etmek ve bu malları satıştan kaçınan, saklayan, kaçırın, fazla fiyatla satan, imalatını durduran veya yavaşlatanlar hakkında fiilin işleniş şekli veya niteliği de nazara alınarak işyeri bulunduğu mahal için hayati önem taşımadığı takdirde işyerini kapatmak, 1) Kara, deniz ve hava trafik düzenine ilişkin tedbirleri almak, ulaştırma araçlarının bölgeye giriş ve çıkışlarını kayıtlamak veya yasaklamak.

Madde 10 - Ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hal ilanı durumunda, ekonominin düzenlenmesi ve iyileştirilmesi amacı ile mal, sermaye ve hizmet piyasalarını yönlendirici; vergi, para, kredi, kira, ücret ve fiyat politikalarını belirleyici ve çalışmaya ilişkin her türlü tedbir ve yükümlülüklerin tespiti, tanzimi ve takibi konularında Bakanlar Kurulunca kanun hükmünde kararname çıkarılabilir.

Madde 14 - Olağanüstü halin uygulanmasında görev ve yetki:

a) Olağanüstü hal bir ili kapsıyorsa il valisine, b) Bir bölge valiliğine bağlı birden çok ilde ilan edilmesi halinde bölge valisine, c) Birden fazla bölge valisinin görev alanına giren illerde veya bütün yurttan ilan edilmesi halinde, koordine ve işbirliği Başbakanlıkça sağlanmak suretiyle bölge valilerine, Bölge valileri; kendilerine ait görev ve yetkilerin bir kısmını veya tamamını, illerinde olağanüstü hal ilan edilen il valilerine devredebilirler.

3.6. 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun

14.02.1985 tarihinde yürürlüğe giren bu kanununda kriz ve afet yönetiminde sivil savunma teşkilatlanması ile ilgili 12. Maddesi aşağıda gösterilmiştir.

Madde 12 - Sivil Savunma Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Sivil savunma hizmetlerini yurt düzeyinde teşkilatlandırmak, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlarda bu hizmetlerin planlamasını, uygulanmasını, koordinasyonu sağlamak ve denetimini yapmak, b) Her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbirleri, acil kurtarma ve ilk yardım faaliyetlerini planlamak ve yürütmek, c) Yangından korunma ve önleme tedbirlerini, itfaiye teşkillerinin standartlarını tespit etmek, personelini eğitmek, teşkilleri denetlemek ve koordinasyon sağlamak,

3.7. 6200 Sayılı DSİ Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun

25.12.1953 yılında yürürlüğe giren kanunun aşağıda gösterilen maddelerinde, kriz ve afet durumunda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü' nün görev ve sorumlulukları da tanımlanmıştır. Özellikle 26. maddede belirtilen durum, afetlere karşı devletin görevlerinin maddi boyutu açısından önemli bir husustur.

Madde 2 – Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğünün vazife ve yetkileri şunlardır: a) Taşkın sular ve seller karşı koruyucu tesisler meydana getirmek; b) Sulama tesislerini kurmak, sulama sahalarında mevcut parsellerin tamamını veya aksamını gösterir harita ve planları yapmak veya yaptırmak ve icabı halinde kadastrounu yaptırmak; c) (Değişik: 11/10/2011-KHK-662/49 md.) Sulak alanları ıslah etmek, erozyon ve rüsubat kontrolü ile ilgili etüt ve planlama işlerini yapmak veya yaptırmak, kendi tesislerini korumaya yönelik erozyon kontrolü maksatlı ağaçlandırma çalışmaları yapmak,

Madde 26 – Tesislerin işletmeleri için ihtiyar olunan bircümle masraflar, (Taşkından ve sellerden koruma ile ıslah ve seyrüsefere elverişli hale getirme tesisleri hariç) faydalananlar tarafından ödenir.

Ek Madde 5- (Ek : 11/10/2011 - KHK - 662/56 md.) DSİ; deprem, sel, çığ, su baskını ve benzeri tabii afetler sebebiyle hasar gören su yapıları ile ilgili tesislerin gecikmeksizin onarılmasının zorunlu olduğu durumlarda olayın vuku bulduğu mahalde veya yakınındaki kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan taş, kum ve ariyet ocağı gibi malzeme ocaklarından, izin almaksızın ve bedelsiz olarak malzeme kullanmaya yetkilidir.

3.8. 6831 Sayılı Orman Kanunu

8.9.1956 tarih ve 9402 sayılı resmi gazetede yayınlanan bu kanunun kriz ve afet yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Ek Madde 13 – (Ek: 16/5/2012-6306/10 md.) Şehrin içindeki veya yakın çevresindeki ormanlık alanların afetler öncesinde piknik alanı, mesire yeri ve afet sonrasında geçici barınma yeri olarak kullanılması için Orman Genel Müdürlüğüne veya bu Genel Müdürlüğün uygun görmesi hâlinde talepte bulunan idarelerce altyapı hizmetleri verilir.

Ek Madde 14 – (Ek: 10/9/2014-6552/90 md.) Bu Kanunun ek 13 üncü maddesinde tarif edilen alanlarda yapılacak altyapı hizmetleri, Orman Genel Müdürlüğünün izniyle, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri veya belediyeler tarafından yapılır.

Madde 31 – (Değişik : 22/5/1987 - 3373/8 md. Bu maddeye göre verilen yapacak emvalin gayesi dışında kullanılması ve başka bir yere taşınması yasaktır. Ancak, hak sahiplerinin ev ve müştemilatının tabii afete maruz bulunması, baraj veya gölet alanı içinde kalması veya hak sahibinin iskana tabi olması hallerinde yapacak emvalin ve enkazın nakline veya satışına müsaade edilebilir. Bu ihtiyaçların aynı köy halkı arasında devrine idarece izin verilebilir.

3.9. 4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar Ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanun

23.07.1995 tarihinde yürürlüğe giren bu kanunda kriz ve afet yönetimi ilgili maddesi aşağıdaki gibidir.

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, tabii afete maruz kalan yörelerde normal hayatın devamını sağlayacak hizmetlerin yürütülmesi, hasar ve tahribatın giderilmesi ile 2.2.1981 tarihli ve 2380 sayılı Kanuna göre kurulmuş fonlardan yapılacak yardıma ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 3 - (...) (1) yiyecek, içecek, giyecek, tabii yardım, çadır ve diğer her türlü taşınır mallar (...) (2) Kızılay'a aktarılır. Bu amaçla toplanan yardımlar derhal tabii afet bölgelerine intikal ettirilir ve tabii afet bölgeleri dışında kullanılamaz.

3.10. 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun

20.06.1997 tarihinde yürürlüğe kanunda herhangi bir afet durumunda çiftçilere yapılacak yardımların esasları, komisyonların kurulması, fonların oluşturulması ve ödemeler ile cezai şartları içeren maddeleri aşağıdaki gibidir.

Madde 1 - Bu Kanunun amacı; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşere ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız (toprak dahil) üretim araçları ve tesisleri zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkanları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere, köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak ve yapılacak yardımlara ilişkin usulü ve esasları belirlemektir.

Madde 2 - Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşılıksız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Türkiye' De Kriz Ve Afet Yönetimi Mevzuatının Değerlendirilmesi

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkanları önemli ölçüde bozulmaktan maksat, çiftçinin;

a) Ürünlerinin canlı - cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibariyle en az %40 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleriyle karşılayacak gücü bulunmaması ve kredi veren banka, kooperatif ve benzeri kuruluşlardan bu zararı karşılayacak borç alma imkanı olmaması;b) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkanı olmaması, başka geliri bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi, halleridir.

Karşılıksız yardım, ancak yukarıda, belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan, çiftçilere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilerin birlikte kullandıkları ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için ve gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarılması veya yenisinin sağlanmasına katılma, proje tutarının % 70'ini geçemez.

Bu esaslara göre ve bölgeler itibariyle, çiftçilere hangi afetler için, ne gibi ürünleri, canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri için hangi şartlarda ve ne şekilde yardım yapılacağı yönetmelikte açık ve seçik bir şekilde belirtilir.Zarar ve ziyanların Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olanlara vey00a tarımsal sigortadan yararlanma imkanı bulunanlara bu kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

Madde 3 - Afetlerden zarar gören çiftçilerin zarar ve ziyanlarının mahiyetini, oranlarını ve tutarlarını tespit etmek, çiftçinin ödeme gücüne göre karşılama şekillerini belirtmek amacıyla her il ve ilçede hasar tespit komisyonları kurulur.

a) İllerde vali veya adına görevlendireceği yardımcısının başkanlığında; defterdarlık,teknik ziraat müdürlüğü, veteriner müdürlüğü, T.C. Ziraat Bankası Müdürlüğü ve Ziraat Odası Başkanlığından,

b) İlçelerde, kaymakam veya adına görevlendirilen vekilinin başkanlığında; ilçe Ziraat Mühendisliği, ilçe veteriner hekimliği, mal müdürlüğü, T.C. Ziraat Bankası Müdürlüğü, ziraat odası başkanlığı ile ilgili muhtarlar ve belediye olan yerlerde çiftçi malları koruma başkanlığı yetkililerinden, oluşur.

Komisyonların yetkileriyle çalışma yöntemleri yönetmelikte belirtilir.

Madde 4 - Bu Kanun gereğince yapılacak yardımlar ve harcamaları karşılamak üzere, ilk mali yılda Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesine, konulacak ödenekle bir fon teşkil olunur. Bu yardım fonu Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bütçesinin % 10 undan az olamaz.Fon hesabında tutulan paraların faiz ve ikramiye gibi gelirleri, borçlulardan tahsil edilecek taksit ve faizler, fonla ilgili her türlü satış, bağış ve yardımlar fon hesabına geçirilir.

Madde 5 - Fon paraları, T.C. Ziraat Bankasında, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı emrinde açılacak bir hesaba yatırılır. Fonun işletilmesi, fondan yapılacak harcamalar, kredi, karşılıksız ödeme ve tesis maliyetlerine katılma şekilleri, faiz, geri ödeme, erteleme, fonla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankasınca yürütülecek işlemler ve diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.Bu Kanunla ilgili açılmış kredilerden faiz alınmaz.

Madde 6 - Fonun hesap dönemi mali yıldır. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakan fonun ita amiridir. Maliye Bakanlığınca bu Bakanlık emrine bir fon saymanı atanır.Bilanço ve kesin hesap, ertesi yılın Temmuz ayı içinde Sayıştay'a verilir. Sayıştay'ca denetim, yönetmelikteki esaslar göz önünde bulundurulmak suretiyle yapılır.İstisna ve muafıklar:

Madde 7 - Bu Kanunun uygulanması ile ilgili;

a) Fon harcamaları Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerine bağlı değildir.b) Başvurmalar, bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri kağıtlarla, resmi mercilerce ve noterlerce yapılacak işlemler her türlü vergi, harç ve resimlerden muaftır.

Madde 8 - Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir Afetler Dairesi kurulur.Daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, bir fon saymanlığı ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin taşradaki hizmetleri il ziraat ve veteriner kuruluşlarınca yürütülür.

Madde 9 - Afet bölgelerinde felakete uğrayanlara bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz olarak verilen iş veya irat hayvanlarını, tohumluk, gübre, mücadele ilacı, alet, makine ve malzeme gibi canlı veya cansız üretim araçlarını veya tesislerini izinsiz olarak iki yıl içinde satan veya devreden yahut başka maksatlarla kullananlar hakkında daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde,1.000 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallara, kimin elinde olursa olsun, el konulmasına, mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hükmolunur.Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar Sulh Ceza Mahkemelerinde görülür.

Ek Madde 1 - (Ek: 23/7/1995 - 4123/7 md.) Meydana Gelen tabii afet nedeniyle yitirilen canlı hayvan kayıplarının karşılığı, Tarım İl Müdürlüklerinin yaptığı tespitler üzerinden, hak sahiplerine 2090 sayılı Kanunla kurulmuş fon hesabından temin edilerek aynı olarak verilir.

Geçici Madde 1 - (Ek: 28/8/1992-3838/16 md.) Erzincan, Tunceli ve Gümüşhane merkez ve ilçelerinde 1992 Mart ayında vuku bulan deprem nedeniyle yitirilen canlı hayvan kayıplarının karşılığı, Tarım İl Müdürlüklerinin yaptığı tespitler üzerinden, hak sahiplerine 2090 sayılı Yasayla kurulmuş fon hesabından temin edilerek aynı olarak verilir.

3.11. 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu

07.06.1934 tarihinde kabul edilen bu kanunun kriz ve afet yönetimi ile ilgili hükümleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde 1 - (Değişik birinci fıkra: 28/6/2001-4701/1 md.) Seferberlik ve savaş hali ile bu hallerin henüz ilan edilmemiş olduğu ancak savaşı gerektirebilecek bir durumun meydana geldiği gerginlik ve kriz dönemlerinde yapılacak seferberlik hazırlıkları ile kıtaların toplanması esnasında, alelade vasıtalarla temin edilemeyen bütün askeri ihtiyaçları veya hizmetleri bu Kanun hükümleri dairesinde vermeye veya yapmaya her şahıs borçludur. Bu mükellefiyetlerin Türk topraklarının tamamı veya bir kısmı üzerinde yapılmasına başlanacağı zamanı, İcra Vekilleri Heyeti tayin eder.

Madde 4 - Bu kanunun koyduğu mükellefiyetin tatbikini istemek salahiyeti ancak ciheti askeriyeye aittir.

Madde 8 - Her vilayet ve kaza merkezinde en büyük mülkiye memurunun reisliği altında en büyük maliye memurule askerlik şube reisi, askerlik şubesi bulunamayan yerlerde jandarma komutanından ve belediye ile ticaret ve sanayi odası tarafından seçilecek birer zattan mürekkep bir milli müdafaa mükellefiyeti komisyonu bulunur. Milli Müdafaa mükellefiyet komisyonları hazar vaktinde Milli Müdafaa Vekaletinden verilecek emir dairesinde ihsai ve ihzari tetkikler yaparlar.

3.12. 711 sayılı Nöbetçi Memurluğu Kurulması Ve Olağanüstü Hal Tatbikatlarında Mesainin 24 Saat Devamını Sağlayan Kanun

18.01.1966 tarihinde yürürlüğe giren bu kanun ile kriz ve afet durumunda yetkili merciler tarafından bildirilecek alarm haberlerinin sürat ve emniyetle ilgililere ulaştırılmasını sağlamak için görev alan kamu personelinin görev ve hakları düzenlenmiştir.

Ancak bu kanun, 11.09.2014 tarih ve 29116 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6552 Sayılı İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun 144’üncü maddesinin (a) bendi ile 711 Sayılı Nöbetçi Memurluğu Kurulması ve Olağanüstü Hal ve Tatbikatlarında Mesainin 24 Saat Devamını Sağlayan Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.

3.13. 697 sayılı Ulaştırma Ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde Ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun

26.7.1965 tarih ve 12058 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren bu kanunda, kriz, afet ve savaş durumunda ulaştırma ve haberleşme hizmetleri düzenlenmiştir.

Madde 1 – Ulaştırma ve haberleşme işleri ile ilgili Devlet Hava Meydanları İşletmesi, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi, Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlükleri ile Denizcilik Bankası, Deniz Nakliyat, Türk Havayolları Anonim Ortaklıkları ve bunların bu hizmetleri görmek için sermayesinin yarısından fazlasına iştirak etmek suretiyle kurdukları müessese ve ortaklıklarla ulaştırma ve haberleşme hizmetleri yapmak için Devletin sermayesinin yarısından fazlasına iştirak etmek suretiyle kurulmuş bulunan veya kurulacak olanlar, aşağıdaki maddelerde yazılı esaslara göre bu hizmetleri Ulaştırma Bakanlığının direktif ve koordinatörlüğünde olağanüstü haller ve savaşta da yapmaya devam ederler.

Madde 2 – Olağanüstü hallerde ve savaşta uygulanacak ulaştırma ve haberleşme planları Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları önceliğe alınmak suretiyle, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları bakımından Genelkurmay Başkanlığınca, diğer Devlet daire ve müesseseleri ile halk ihtiyaçları bakımından Genelkurmay Başkanlığının mütalaası alınmak ve ilgili makamlarla işbirliği yapılmak suretiyle Ulaştırma Bakanlıklarınca ve müştereken barıştan itibaren hazırlanır.

Madde 3 – Yukarıdaki maddeye göre hazırlanan planların aksatılmadan yürütülebilmesini sağlamak için, lüzumlu görülecek araç, malzeme, tesis, fabrika ve atelyelerin bu kanun kapsamına giren daire, teşekkül, müessese ve ortaklıklar elinde bırakılması veya lüzumlu görülecek araç, malzeme, tesis, fabrika, atelye ve personelin bunların emrine tahsisi için yapılacak işlem Genelkurmay Başkanlığının mütalaası alınmak şartı ile Milli Savunma, İçişleri ve Ulaştırma Bakanlığınca müştereken tesbit olunur.

Madde 4 – Olağanüstü hallerde ve savaşta kritik hareket alanlarının bir kısmının veya tamamının ulaştırma ve haberleşme hareket kontrolü veya gereğinde özel birlikler vasıtası ile işletme yetkisi, Genelkurmay Başkanlığının istemi üzerine Ulaştırma Bakanlığınca Türk Silahlı Kuvvetlerine verilir. Barışta askeri icaplardan dolayı ulaştırma ve haberleşme tesis ve yerlerinden Türk Silahlı Kuvvetleri Bakanlar Kurulu kararı ile faydalanır.

3.14.4452 sayılı Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler Ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu

27.9.1999 tarihli kanunun ilgili hükümleri aşağıdadır.

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; doğal afetlere karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi, bu afetler nedeniyle doğan zararların giderilmesi, yeni yerleşim alanlarının kurulması, imar, ihale, müteahhitlik, müşavirlik hizmetleri ile kültür ve tabiat varlıklarını koruma, sivil savunma, mevcut fonların işleyişi ve gerektiğinde ilave fon kurulması, her türlü bağış ve yardımların etkin kullanımı, ekonomik konularda düzenleme, doğal afetler sonucunda

doğacak zararların karşılanmasına yönelik bir sigorta sisteminin oluşturulması (Ek ibare: 2/12/1999 - 4484/1 md.) doğal afet bölgelerinde yeni il ve ilçeler ile yeni büyükşehir belediyeleri kurulması ve teşkilat kanunlarında yapılacak değişiklikler ile ivedi ve zorunlu hollere münhasır olmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermektir.

Madde 2 – Bu Kanuna göre çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler; imar, ihale, müteahhitlik, müşavirlik hizmetleri ile kültür ve tabiat varlıklarını koruma, doğal afetler, sivil savunma, mevcut fonların işleyişi ve her türlü bağış ve yardımların etkin kullanımı ve gerektiğinde ilave fon kurulması, ekonomik konularda yapılacak düzenlemeleri, doğal afetler sonucunda doğacak zararların karşılanmasına yönelik bir sigorta sisteminin oluşturulmasını (Ek ibare: 2/12/1999 - 4484/1 md.) doğal afet bölgelerinde yeni il ve ilçeler kurulmasını, bunlara bağlanacak ilçe, bucak, kasaba ve köylerin tespiti ile yeni büyükşehir belediyeleri kurulmasını ve bunlarda alt kademe belediyelerinin belirlenmesini ve teşkilat kanunlarında yapılacak değişiklikler ile çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde doğal afetlerle ilgili değişiklikleri kapsar.

Madde 3 – Bakanlar Kurulu ivedi ve zorunlu hollere münhasır olmak kaydıyla, 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken; a) Doğal afetlere maruz kalan yerlerde normal yaşamın devamını sağlayacak hizmetlerin verimli, etkin ve hızlı bir biçimde yürütülmesini, b) Doğal afet bölgesindeki hasar ve tahribatın bir an önce giderilmesini, c) Doğal afet bölgesindeki hizmetlerin yürütülmesinde ilgili kuruluşlar arasında eşgüdümün sağlanmasını, d) Ülke çapında depreme dayanıklı çağdaş bir yapılaşmanın sağlanmasını, e) Doğal afet meydana gelen bölgelerin ekonomisinde dengelerin ve güven ortamının sağlanmasını, istikrarın gerçekleştirilmesini ve hızlı kalkınma için gerekli tedbirlerin alınarak verimin yükseltilmesini, f) Doğal afet bölgelerinde afetten kaynaklanan hukuki ihtilafların çözümüne dair işlemlerin hızlandırılmasını, g) Doğal afet bölgelerinde çevrenin korunmasına yönelik hizmetlerin yürütülmesini, göz önünde bulundurur.

3.15.2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanunu

11.11.1983 tarihinde yürürlüğe giren kanunun kriz ve afet yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Madde 2 - Bu Kanunda geçen, a) Milli Güvenlik; Devletin anayasal düzeninin, milli varlığının, bütünlüğünün, milletlerarası alanda siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik dahil bütün menfaatlerinin ve ahdi hukukunun her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması ve kollanmasını, b) Devletin Milli Güvenlik Siyaseti; milli güvenliğin sağlanması ve milli hedeflere ulaşılması amacı ile Milli Güvenlik Kurulunun belirlediği görüşler dahilinde, Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilen iç, dış ve savunma hareket tarzlarına ait esasları kapsayan siyaseti,

Madde 11 - Başbakana bağlı Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği teşkilatı kurulmuştur.

Madde 13 - Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği; i) Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Milli Güvenlik Kurulunca ve kanunlarla verilen diğer görevleri yürütür. Madde 15 - Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral/Oramiral rütbesinde Silahlı Kuvvetler mensupları arasından Genelkurmay Başkanının inhası, Başbakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile atanır.

3.16. 2941 Sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu

4.11.1983 tarihinde kabul edilen bu kanunda önemli bir kriz anı olan seferberlik ve savaş halinde oluşacak kriz yönetimleri esasları belirtilmiştir. Kanunun kriz yönetimi ile ilgili esas maddeleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, Devletin tüm güç ve kaynaklarını barış halinden seferberlik ve savaş haline süratle ve etkin bir şekilde geçirmek suretiyle barıştan itibaren seferberlik ve savaş hükümlerinin uygulanma esaslarına ilişkin yükümlülükleri belirlemektir.

Madde 2 – Bu Kanun, seferberlik ve savaş halini, barış döneminden itibaren yapılacak hazırlık ve teşkilatlanmayı, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarını, bunların sahip olduğu her türlü mal ve hizmet yükümlülüklerini kapsar.

Madde 4 – Seferberlik ve savaş hali ile barış döneminde yapılacak işlemler için mevcut teşkilatlanma da dikkate alınarak, kamu ve özel kurum ve kuruluşlarına görevler verilir. Bunlardan gerekli görülenlerde teşkilat kurulur. Mevcut kanunlardaki hükümlere ilave olarak seferberlik ve savaş halinin gerektirdiği görevler, tüzükte belirlenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde Seferberlik işlemleriyle ilgili kadro ve teşkilatlanma, Genelkurmay Başkanlığı tarafından tespit edilir.

3.17. 5393 Sayılı Belediye Kanunu

Madde 53. Belediye yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla bölgenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil yardım planlarını yapar, ekip ve donanımları hazırlar. Acil durum planlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğinde diğer acil durum planlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahalli idarelerin görüşleri alınır. Planlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrada sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabilir. Belediye, belediye sınırları dışında yangın ve doğal afetler meydana gelmesi durumunda bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabilir.

Madde 73 – Belediye, belediye meclisi kararıyla; konut alanları, sanayi alanları, ticaret alanları, teknoloji parkları, kamu hizmeti alanları, rekreasyon alanları ve her türlü sosyal donatı alanları oluşturmak, eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek, kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak veya deprem riskine karşı tedbirler almak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir. Bir alanın kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak ilan edilebilmesi için yukarıda sayılan hususlardan birinin veya bir kaçının gerçekleşmesi ve bu alanın belediye veya mücavir alan sınırları içerisinde bulunması şarttır. Ancak, kamunun mülkiyetinde veya kullanımında olan yerlerde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilebilmesi ve uygulama yapılabilmesi Bakanlar Kurulu kararına bağlıdır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilan edilecek alanın; üzerinde yapı olan veya olmayan imarlı veya imarsız alanlar olması, yapı yükseklik ve yoğunluğunun belirlenmesi, alanın büyüklüğünün en az 5 en çok 500 hektar arasında olması, etaplar halinde yapılabilmesi hususlarının takdiri münhasıran belediye meclisinin yetkisindedir. Toplamı 5 hektardan az olmamak kaydı ile proje alanı ile ilişkili birden fazla yer tek bir dönüşüm alanı olarak belirlenebilir.

Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı ilan etmeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Büyükşehir belediye meclisince uygun görülmesi halinde ilçe belediyeleri kendi sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir.

Büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin her ölçekteki imar planı, parselasyon planı, bina inşaat ruhsatı, yapı kullanma izni ve benzeri tüm imar işlemleri ve 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında bulunan yapıların boşaltılması, yıkımı ve kamulaştırılmasında anlaşma yolu esastır. Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamında bulunan gayrimenkul sahipleri ve belediye tarafından açılacak davalar, mahkemelerde öncelikle görüşülür ve karara bağlanır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanları içinde yer alan eğitim ve sağlık alanları hariç kamuya ait gayrimenkuller harca esas değer üzerinden belediyelere devredilir. Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yıkılarak yeniden yapılacak münferit yapılarda ilgili vergi, resim ve harçların dörtte biri alınır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarındaki gayrimenkul sahipleri ve 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanuna istinaden, hak sahibi olmuş kimselerle anlaşmaları halinde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanında hakları verilir. 2981 sayılı Kanun kapsamına girmeyen gecekondu sahiplerine enkaz ve ağaç bedelleri verilir veya belediye imkanları ölçüsünde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı dışında arsa veya konut satışı yapılabilir. Bu kapsamda bulunanlara Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile işbirliği yapılmak suretiyle konut satışı da yapılabilir. Enkaz ve ağaç bedelleri arsa veya konut bedellerinden mahsup edilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen yerlerde belediyelere ait gayrimenkuller ile belediyelerin anlaşma sağladığı veya kamulaştırdıkları gayrimenkuller üzerindeki inşaatların tamamı belediyeler tarafından yapılır veya yaptırılır. Belediye ile anlaşma yapmayan veya belediyece kamulaştırılmasına gerek duyulmayan gayrimenkul sahiplerinden proje alanında kendilerine 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesine göre ayrı ada ve parselde imar hakkı verilmemiş olanlar kamulaştırmasız el atma davası açabilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yapılacak alt yapı ve rekreasyon harcamaları, proje ortak gideri sayılır. Belediyelere ait inşaatların proje ortak giderleri belediyeler tarafından karşılanır. Kendilerine ayrı ada veya parsel tahsis edilen gayrimenkul sahipleri ile kamulaştırma dışı kalan gayrimenkul sahipleri, sahip oldukları inşaatın toplam metrekaresi oranında proje ortak giderlerine katılmak zorundadır. Proje ortak gideri ödenmeden inşaat ruhsatı, yapılan binalara yapı kullanma izni verilemez; su, doğalgaz ve elektrik bağlanamaz.

Dönüşüm alanı sınırı kesinleştiği tarihte, bu sınırlar içindeki gayrimenkullerin tapu kütüğünün beyanlar hanesine kaydedilmek üzere tapu sicil müdürlüğüne, paftasında gösterilmek üzere kadastro müdürlüğüne bildirilir. Söz konusu gayrimenkullerin kaydında meydana gelen değişiklikler belediyeye bildirilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen yerlerde; ifraz, tevhit, sınırlı aynı hak tesisi ve terkini, cins değişikliği ve yapı ruhsatı verilmesine ilişkin işlemler belediyenin izni ile yapılır. Bu yerlerde devam eden inşaatlardan projeye uygunluğu belediye tarafından kabul edilenler dışındaki diğer inşaatlar beş yıl süreyle durdurulur. Bu sürenin sonunda durdurma kararının devam edip etmeyeceğine belediye tarafından karar verilir. Toplam durdurma süresi on yılı geçemez.

Belediye, kentsel dönüşüm ve gelişim projelerini gerçekleştirmek amacıyla; imar uygulaması yapmaya, imar uygulaması yapılan alanlardaki taşınmazların değerlerini tespit etmeye ve bu değer üzerinden hak sahiplerine dağıtım yapmaya veya hasılat paylaşımını esas alan uygulamalar yapmaya yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projelerinin uygulanması sırasında, tapu kayıtlarında mülkiyet hanesi açık olan veya aynı hakları davalı olan taşınmazlar doğrudan kamulaştırılarak bedelleri mahkemece tayin edilen bankaya belli olacak hak sahipleri adına bloke edilir.

Belediye kentsel dönüşüm ve gelişim projelerinin uygulama alanında bulunan taşınmazların kamulaştırılması sırasında veraset ilamı çıkarmaya veya tapudaki kayıt malikine göre işlem yapmaya yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamındaki işler, kamu idareleriyle 75 inci madde çerçevesinde ortak hizmet projeleri aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

3.18. 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Madde 69 – İl Özel İdaresi, yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla, ilin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum planlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar. Acil durum planlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum planlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahalli idarelerin görüşleri alınır. Planlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrada sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabilir. İl özel idaresi, il dışında yangın, doğal afetler meydana gelmesi durumunda, bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabilir.

3.19. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

Madde 7 – Görev, Yetki ve Sorumluluklar.

u) İl düzeyinde yapılan planlara uygun olarak doğal afetlerle ilgili planlamaları ve diğer hazırlıkları büyük şehir ölçeğinde yapmak; gerektiğinde diğer afet bölgelerine araç, gereç ve malzeme desteği vermek; itfaiye ve acil yardım hizmetlerini yürütmek; patlayıcı ve yanıcı madde üretim ve depolama yerlerini tespit etmek, konut, işyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşları ile kamu kuruluşlarını yangına ve diğer afetlere karşı alınacak önlemler yönünden denetlemek, bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.

z) (Değişik: 12/11/2012-6360/7 md.) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etme ve yıkım konusunda ilçe belediyelerinin talepleri hâlinde her türlü desteği sağlamak.

f) (Ek: 12/11/2012-6360/7 md.) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etmek ve yıkmak.

3.20. 5902 Sayılı Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun

17.06.2009 tarih ve 27261 sayılı resmi gazetede yayımlana kanun Türkiye' de olması muhtemel bir kriz ve afet durumunun yönetilmesinden sorumlu AFAD teşkilatının kuruluş kanunudur.

Genel olarak kanun maddeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1 – (1) Bu Kanunun amacı, afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetleri yürütmek üzere, Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yö- netimi Başkanlığının kurulması, teşkilatı ile görev ve yetkilerini düzenlemektir. Başbakan, Başkanlıkla ilgili yetkilerini bir bakan aracılığı ile kullanabilir. (2) Bu Kanun; afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetlerin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve olayların meydana gelmesinden önce hazırlık ve zarar azaltma, olay sırasında yapılacak müdahale ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması ve bu konularda politikaların üretilmesi ve uygulanması hususlarını kapsar.

Madde 3 – (1) (Değişik cümle: 6/2/2014-6518/107 md.) Afet ve acil durumlarla ilgili olarak hazırlanan plan, program ve raporları onaylamakla görevli, Başbakan veya görevlendireceği Başbakan Yardımcısının başkanlığında Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı, Maliye Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Çevre ve Şehircilik Bakanı, Sağlık Bakanı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı, Kalkınma Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanından oluşan Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu kurulmuştur. Kurul toplantılarına, ilgili bakan, kurum ve kuruluş, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanlar çağırılabilir. (2) Kurul, yılda en az iki kez toplanır. Kurul, ayrıca Kurul Başkanının isteği üzerine toplanabilir. Kurulun sekretaryasını Başkanlık yürütür.

Madde 4 – (1) (Değişik cümle: 6/2/2014-6518/108 md.) Afet ve acil durum hâlleri öncesinde hazırlık ve zarar azaltma, afet ve acil durum hâlinde müdahale, sonrasında ise iyileştirme çalışmalarını değerlendirmek, bunlara ilişkin alınacak önlemleri belirlemek, bu önlemlerin uygulanmasını sağlamak ve denetlemek, kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla, Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında, Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı müsteşarları ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanı ve afet veya acil durumun türüne göre Kurul Başkanınca görevlendirilecek diğer bakanlık ve kuruluşların üst yöneticilerinden oluşan Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu kurulmuştur. (2) Kurul, yılda en az dört kez toplanır. Ayrıca, ihtiyaç halinde Kurul Başkanının çağırısı üzerine olağanüstü toplanabilir. Kurulun sekretaryasını Başkanlık yürütür.

Madde 6 – (1) (Değişik birinci cümle : 20/2/2014-6525/33 md.) Başkanlık merkez ve taşra teşkilatından meydana gelir. Başkanlık merkez teşkilatı aşağıdaki hizmet birimlerinden oluşur: a) Planlama ve Zarar Azaltma Dairesi Başkanlığı. b) Müdahale Dairesi Başkanlığı. c) İyileştirme Dairesi Başkanlığı. ç) Sivil Savunma Dairesi Başkanlığı. d) Deprem Dairesi Başkanlığı. e) Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı. f) (Ek:24/10/2011-KHK-661/85 md.) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı. g) (Ek:24/10/2011-KHK-661/85 md.) Bilgi Sistemleri ve Haberleşme Dairesi Başkanlığı. ğ) (Ek:24/10/2011-KHK-661/85 md.) Hukuk Müşavirliği.

Madde 18 – (Değişik: 20/2/2014-6525/35 md.) (1) İllerde bütünleşik afet ve acil durum yönetiminin tüm unsurlarını içerecek şekilde, Başkanlığın taşra teşkilatı olarak valiye bağlı il afet ve acil durum müdürlükleri kurulmuştur. Müdürlüğün sevk ve idaresinden, ildeki afet ve acil durum faaliyetlerinin yönetiminden birincil derecede vali sorumludur. İl afet ve acil durum müdürleri, Başkanın teklifi ile Başbakan veya yetkilendirdiği Başbakan Yardımcısı tarafından atanır. Diğer personel ise il müdürlüklerinin norm kadroları dâhilinde vali tarafından atanır. Müdürlük personelinin il dışı geçici görevlendirmesi Başkanlık ve/veya vali tarafından yapılır. (2) İl afet ve acil durum müdürlüklerinin görevleri şunlardır: a) İlin afet ve acil durum tehlike ve risklerini belirlemek, afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak b) Afet ve acil durum risk azaltma, müdahale ve iyileştirme il planlarını, mahallî idareler ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği ve koordinasyon içinde yapmak, uygulamak ve uygulatmak c) İl afet ve acil durum yönetim merkezini yönetmek, kesintisiz ve güvenli haberleşmeyi sağlamak ç) Afet ve acil durumlarda meydana gelen kayıp ve hasarı tespit etmek veya ettirmek d) Afet ve acil durumlara ilişkin eğitim faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak e) Sivil toplum kuruluşları ile gönüllü kişilerin afet ve acil durum yönetimi ile ilgili akreditasyonunu yapmak ve belgelendirmek f) Afet ve acil durumlarda, gerekli arama ve kurtarma malzemeleri

ile halkın barınma, beslenme ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılacak gıda, araç, gereç ve malzemeler için depolar kurmak ve yönetmek g) İlgili mevzuatta yer alan seferberlik ve savaş hazırlıkları ile sivil savunma hizmetlerine ilişkin görevleri ilde yerine getirmek ğ) Başkanlığın belirlediği esas ve usuller çerçevesinde risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme çalışmalarını diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte yapmak h) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu sekretaryasını yapmak ı) Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler ile benzeri diğer teknolojik maddelerin tespiti, teşhisi ve arındırılması ile ilgili hizmetleri yürütmek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak i) Başkanlıkça belirlenen yıllık çalışma programlarını uygulamak, yıllık faaliyet raporları hazırlayarak Başkanlığın onayına sunmak j) Yıllık bütçe teklifini hazırlamak k) Başkanlığın ve valinin vereceği diğer görevleri yapmak (3) İl afet ve acil durum müdürlüklerinin harcamaları, Başkanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten yapılır.

(4) İl afet ve acil durum müdürlüklerince tesis edilen iş ve işlemler dolayısıyla açılmış ve açılacak davalar valilikler husumetiyle yürütülür.

3.21. 6305 Sayılı Afet Sigortaları Kanunu

Bu kanun 18.05.2012 de yürürlüğe girmiş ve afet öncesi ve sonrasında kişilerin ve kurumların mal ve can güvenliğinin sigortalama işlemlerini düzenlemiştir.

Madde 1 – (1) Bu Kanunun amacı, binalarda deprem sonucu meydana gelebilecek maddi zararların karşılanmasını teminen yaptırılacak zorunlu deprem sigortası ile sigorta şirketlerince teminat verilemeyen veya teminat verilmesinde güçlükler bulunan çeşitli afetler ve riskler sonucu meydana gelebilecek maddi ve bedeni zararların karşılanabilmesini teminen sunulacak sigorta ve reasürans teminatlarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Madde 7 – (1) Zorunlu deprem sigortası teminatı münhasıran Kurum tarafından verilir. Bu teminat, risk yönetimi açısından şartların gerekli kılması durumunda ve Bakan tarafından uygun görülmesi hâlinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilir. (2) Sigorta şirketlerince teminat verilememesi durumunda deprem, sel, yer kayması, fırtına, dolu, don, çığ düşmesi ve benzeri doğal afetler için kamu yararı açısından gerek görülmesi hâlinde sigortacılık ilkeleri gözetilerek Kurum tarafından sigorta veya reasürans teminatı verilebilir. Kurum tarafından bu teminatların hangilerinin verileceği hususu Bakanın teklifi ile Bakanlar Kurulunca belirlenir. Kurum tarafından bu fıkraya göre verilen teminatlara ilişkin limitler, sigorta genel şartları ile tarifelerin nasıl tespit edileceği hususu Müsteşarlık tarafından belirlenir. (3) Kurum tarafından verilen teminatlara ilişkin hesaplar, kayıtlar ve hesaplar arası aktarıma ilişkin esaslar Müsteşarlık tarafından hazırlanan yönetmelikle belirlenir. (4) Kurum tarafından verilen teminatların uygulama usul ve esasları ile sigorta şirketleriyle müşterek sigorta yapılmasına ilişkin esaslar Kurumun ve Birliğin görüşü alınarak sigortacılık ilkeleri çerçevesinde Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Hasar fazlası desteği MADDE 8 – (1) Kurum tarafından üstlenilen riskler için ulusal ve uluslararası piyasalardan uygun koşullarda yeterli koruma sağlanamaması hâlinde, Bakanın teklifi ile Bakanlar Kurulunca belirlenecek kısmının uygun bir bedel karşılığında Devlet tarafından taahhüt edilmesine karar verilebilir.

Madde 10 – (1) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tâbi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, bu binaların içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ile doğal afetler nedeniyle Devlet tarafından yaptırılan veya sağlanan kredi ile yapılan meskenler zorunlu deprem sigortasına tâbidir. (2) 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanununa tâbi olan veya kamu hizmet binası olarak kullanılan binalar ve bağımsız bölümler, köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli oturanlarca köy yerleşik

alanları ve civarında ve mezzalarda yapılan binalar ile 634 sayılı Kanun kapsamında olsalar dahi tamamı ikamet dışı amaçlarla kullanılan binalar zorunlu deprem sigortasına tâbi değildir.(3) Birinci fıkrada belirtilen binalar ve bağımsız bölümler için malikler veya intifa hakkı sahipleri tarafından zorunlu deprem sigortası yaptırılır ve bu sigorta her yıl yenilenir. (4) Kurum, ilgili mevzuata ve projeye aykırı olarak inşa edilen binaları sigortalamama hakkına sahiptir. Kurum, taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek şekilde tadil edildiği veya zayıflatıldığı tespit edilen binaları sigortalamaz. Bu tespit yapıldığı binaların listesi Kurum tarafından ilgili idareye gönderilir.

Yükümlülerin saptanması ve sigortanın kontrolü

Madde 11 – (1) Zorunlu deprem sigortasını yaptırmakla yükümlü olanlar, 10 uncu madde hükümleri çerçevesinde Kurum tarafından tespit edilir. Mahallî idareler dâhil kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, sigorta yükümlülerinin saptanmasına ve izlenmesine yönelik olarak Kurum tarafından kendilerinden istenecek bilgileri belirli aralıklarla ve düzenli olarak vermek zorundadır. Bu konudaki bilgi paylaşımı, gerektiği hâlde, elektronik ortamda yapılabilir. (2) Tapu müdürlükleri, maliklerin veya intifa hakkı sahiplerinin taleplerine bağlı olarak tapu kütüğünde bu sigortaya tâbi bağımsız bölümler ve binalarla ilgili tescil işlemlerini veya tapuya kayıtlı taşınmazın kayda tâbi olmayan bir taşınmaza dönüşmesi hâli hariç olmak üzere terkin işlemlerini zorunlu deprem sigortasının yaptırıldığı ve işlem tarihi itibarıyla geçerli olduğu belgelenmedikçe yapamaz. (3) Zorunlu deprem sigortasının kapsamına giren binalar ve bağımsız bölümlerle ilgili olarak yaptırılan su ve elektrik abonelik işlemlerinde, zorunlu deprem sigortasının varlığı ilgili kuruluşça kontrol edilir. Bu kontrol, gerektiği hâlde, Kurum tarafından elektronik ortamda sağlanan bilgi ve olanaklar ile yapılabilir. (4) İkinci ve üçüncü fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurumların görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir. (5) Kurum, sigortanın yapılması ve düzenli olarak yenilenmesi için zorunlu deprem sigortasının kapsamına giren bina ve sitelerin yönetimleri ile kontrol uygulamaları geliştirebilir.

Madde 12 – (1) Malik veya intifa hakkı sahibi, binanın ve her bir bağımsız bölümün projeye aykırı olarak ve taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek şekilde tadil edilmesine veya zayıflatılmasına karşı gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (2) Malik veya intifa hakkı sahibi, hasarın projeye aykırı olarak ve taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek tadilat nedeniyle ortaya çıktığının tespit edilmesi durumunda, sigortadan tazminat alma hakkını kaybeder.

3.22. 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun

31.05.2012 de yürürlüğe giren bu kanunun ilgili maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

Madde 1- (1) Bu Kanunun amacı; afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmek üzere iyileştirme, tasfiye ve yenilemelere dair usul ve esasları belirlemektir.

Tespit, taşınmaz devri ve tescil MADDE 3- (1) Riskli yapıların tespiti, Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde masrafları kendilerine ait olmak üzere, öncelikle yapı malikleri veya kanuni temsilcileri tarafından, Bakanlıkça lisanslandırılan kurum ve kuruluşlara yaptırılır ve sonuç Bakanlığa veya İdareye bildirilir. Bakanlık, riskli yapıların tespitini süre vererek maliklerden veya kanuni temsilcilerinden isteyebilir. Verilen süre içinde yaptırılmadığı takdirde, tespitler Bakanlıkça veya İdarece yapılır veya yaptırılır. Bakanlık, belirlediği alanlardaki riskli yapıların tespitini süre vererek İdareden de isteyebilir. Bakanlıkça veya İdarece yaptırılan riskli yapı tespitlerine karşı maliklerce veya kanuni temsilcilerince onbeş gün içinde itiraz edilebilir. Bu itirazlar,

Bakanlığın talebi üzerine üniversitelerce, ilgili meslek disiplini öğretim üyeleri arasından görevlendirilecek dört ve Bakanlıkça, Bakanlıkta görevli üç kişinin iştiraki ile teşkil edilen teknik heyetler tarafından incelenip karara bağlanır. (2) Riskli yapılar, tapu kütüğünün beyanlar hanesinde belirtilmek üzere, tespit tarihinden itibaren en geç on iş günü içinde Bakanlık veya İdare tarafından ilgili tapu müdürlüğüne bildirilir. Tapu kütüğüne işlenen belirtmeler hakkında, ilgili tapu müdürlüğüne aynı ve şahsi hak sahiplerine bilgi verilir. (3) Bakanlığın talebi üzerine; 28/12/1960 tarihli ve 189 sayılı Millî Savunma Bakanlığı İskân İhtiyaçları İçin Sarfiyat İcrası ve Bu Bakanlıkça Kullanılan Gayrimenkullerden Lüzumu Kalmıyanların Satılmasına Salâhiyet Verilmesi Hakkında Kanun ve 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında bulunan yerler de dâhil olmak üzere, riskli alanlarda ve rezerv yapı alanlarında olup Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan; a) Kamu idarelerine tahsisli olanlar, ilgili kamu idaresinin görüşü alınarak, 189 ve 2565 sayılı kanunlar kapsamında bulunan yerler için Millî Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak, Maliye Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla, b) Kamu idarelerine tahsisli olmayanlar, ilgili kamu idaresinin görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca, Bakanlığa tahsis edilir veya Bakanlığın talebi üzerine TOKİ'ye ve İdareye bedelsiz olarak devredilebilir. 012/87, K.: 2014/41 sayılı Kararı ile.) (...) Bu Kanuna göre uygulamada bulunulan alanlarda yer alan tescil dışı alanlar, tapuda Hazine adına tescil edildikten sonra Bakanlığa tahsis edilerek tasarrufuna bırakılır veya Bakanlığın talebi üzerine TOKİ'ye ve İdareye bedelsiz olarak devredilebilir. (5) Tahsis ve devir tarihinden itibaren üç yıl içinde ve gerekli görülen hâllerde Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca uzatılan süre içinde maksadına uygun olarak kullanılmadığı Bakanlıkça tespit edilen taşınmazlar, bedelsiz olarak ve resen tapuda Hazine adına tescil edilir veya önceki maliki olan kamu idaresine devredilir. (6) 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında olup riskli alanlarda ve riskli yapılarda yaşayanların nakledilmesi için Bakanlıkça ihtiyaç duyulan taşınmazlar, 4342 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendindeki alanlardan sayılarak, tahsis amaçları aynı maddeye göre değiştirilip tapuda Hazine adına tescil edilir; bu taşınmazlar hakkında bu Kanuna göre uygulamada bulunulur.

Madde 4 (1) (2) 3 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen taşınmazlar, tahsis ve devir işlemleri sonuçlandırılıncaya kadar Maliye Bakanlığınca satılamaz, kiraya verilemez, tahsis edilemez, ön izne veya irtifak hakkına konu edilemez. (3) Uygulama sırasında Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından talep edilmesi hâlinde, hak sahiplerinin de görüşü alınarak, riskli alanlardaki yapılar ile riskli yapılara elektrik, su ve doğal gaz verilmez ve verilen hizmetler kurum ve kuruluşlar tarafından durdurulur.

Madde 6- (1) Üzerindeki bina yıkılarak arsa hâline gelen taşınmazlarda daha önce kurulmuş olan kat irtifakı veya kat mülkiyeti, ilgililerin muvafakatleri aranmaksızın Bakanlığın talebi üzerine ilgili tapu müdürlüğüne resen terkin edilerek, önceki vasfı ile değerlendirilerek bulunularak veya malik ile yapılan anlaşmanın şartları tapu kütüğünde belirtilerek malikleri adına payları oranında tescil edilir. Bu taşınmazların sicilinde bulunan taşınmazın niteliği, aynı ve şahsi haklar ile temlik hakkını kısıtlayan veya yasaklayan her türlü şerh, hisseler üzerinde devam eder. Bu şekilde belirlenen uygulama alanında cins değişikliği, tevhit ve ifraz iş- lemleri Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından resen yapılır veya yaptırılır. Bu parsellerin malikleri tarafından değerlendirilmesi esastır. Bu çerçevede, parsellerin tevhit edilmesine, münferit veya birleştirilerek veya imar adası bazında uygulama yapılmasına, yeniden bina yaptırılmasına, payların satışına, kat karşılığı veya hasılat paylaşımı ve diğer usuller ile yeniden değerlendirilmesine sahip oldukları hisseleri oranında paydaşların en az üçte iki çoğunluğu ile karar verilir. Bu karara katılmayanların bağımsız bölümlerine ilişkin arsa payları, Bakanlıkça rayiç değeri tespit ettirilerek bu değerden az olmamak üzere anlaşma sağlayan diğer paydaş- lara açık artırma usulü ile satılır. Bu suretle paydaşlara satış

gerçekleştirilemediği takdirde, bu paylar, Bakanlığın talebi üzerine, tespit edilen rayiç bedeli de Bakanlıkça ödenmek kaydı ile tapuda Hazine adına resen tescil edilir ve yapılan anlaşma çerçevesinde değerlendirilmek üzere Bakanlığa tahsis edilmiş sayılır veya Bakanlıkça uygun görülenler TOKİ'ye veya İdareye devredilir. Bu durumda, paydaşların kararı ile yapılan anlaşmaya uyularak işlem yapılır. (2) Üzerindeki bina yıkılmış olan arsanın maliklerine yapılan tebligatı takip eden otuz gün içinde en az üçte iki çoğunluk ile anlaşma sağlanamaması hâlinde gerçek kişilerin veya özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetindeki taşınmazlar için Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından acele kamulaştırma yoluna da gidilebilir. Bu Kanun uyarınca yapılacak olan kamulaştırmalar, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki iskân projelerinin gerçekleştirilmesi amaçlı kamulaştırma sayılır ve ilk taksit ödemesi, mezkûr fıkraya göre belirlenen tutarların beşte biri oranında yapılır. Tapuda mülkiyet hanesi açık olan taşınmazlar ile mirasçısı belirli olmayan, kayyım tayin edilmiş, ihtilafli veya üzerinde sınırlı ayni hak tesis edilmiş olan taşınmazların kamulaştırma işlemleri aynı madde hükümlerine tabidir. Bakanlık, TOKİ veya İdare; kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi için mirasçılık belgesi çıkartmaya, kayyım tayin ettirmeye veya tapuda kayıtlı son malike göre işlem yapmaya yetkilidir. Tapuda kayıtlı malikin ölmüş olması hâlinde Bakanlık, TOKİ veya İdare, kamulaştırma işlemi için mirasçılık belgesi çıkartabileceği gibi, gerekiyorsa tapu siciline idari müracaat veya dava yolu ile kayıt düzeltme de isteyebilir. Kamulaştırma için anlaşma sağlanması hâlinde, Bakanlık, TOKİ veya İdare ile ilgililer arasında taşınmazın tescil veya terkinine ilişkin ferağ ve muvafakati de ihtiva eden sözleşme ve uzlaşma tutanağı tanzim edilir ve ilgili tapu müdürlüğüne gönderilerek kamulaştırmanın resen tapu siciline işlenmesi sağlanır. (3) Anlaşma ile tahliye edilen, yıktırılan veya kamulaştırılan yapıların maliklerine ve malik olmasalar bile bu yapılarda kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olarak en az bir yıldır ikamet ettiği veya bunlarda işyeri bulunduğu tespit edilenlere konut, işyeri, arsa veya dönüşüm projeleri özel hesabından kredi veya mülkiyet ya da sınırlı ayni hak sağlayan ve usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen konut sertifikası verilebilir. Bunlardan konutunu ve işyerini kendi imkânları ile yapmak veya edinmek isteyenlere de kredi verilebilir. 20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre yoksul veya dar gelirli olarak kabul edilenlere verilecek olan konut veya işyerleri; Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından, 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda belirtilen usul ve esaslar uyarınca borçlandırma suretiyle de verilebilir. (4) Riskli alanlarda, rezerv yapı alanlarında ve riskli yapıların bulunduğu taşınmazlar üzerinde yapıyı gerçekleştiren konutların bedelleri, gerekli görüldüğünde, proje uygulamalarının yapıldığı illerdeki mevcut ekonomik durum, tabii afetin ortaya çıkardığı durumlar, konut rayiç ve enkaz bedelleri ile uygulama alanındaki kişilerin mal varlığı ve geliri göz önünde bulundurularak Bakanlar Kurulu kararı ile yapım maliyetlerinin altında tespit edilebilir ve sosyal donatı ve altyapı harcamaları uygulama maliyetine dâhil edilmeyebilir. (5) Bakanlık; a) Riskli yapılara, rezerv yapı alanlarına ve riskli yapıların bulunduğu taşınmazlara ilişkin her tür harita, plan, proje, arazi ve arsa düzenleme işlemleri ile toplulaştırma yapmaya, b) Bu alanlarda bulunan taşınmazları satın almaya, ön alım hakkını kullanmaya, bağımsız bölümler de dâhil olmak üzere taşınmazları trampaya, taşınmaz mülkiyetini veya imar haklarını başka bir alana aktarmaya, c) Aynı alanlara ilişkin taşınmaz mülkiyetini anlaşma sağlanmak kaydı ile menkul değere dönüştürmeye, ç) Kamu ve özel sektör işbirliğine dayanan usuller uygulamaya, kat veya hasılat karşılığı usulleri de dâhil olmak üzere inşaat yapmaya veya yaptırmaya, arsa paylarını belirlemeye, d) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunundaki esaslara göre paylaşmaya, payları ayırmaya veya birleştirmeye, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu uyarınca sınırlı ayni hak tesis etmeye, yetkilidir. (ç) bendinde belirtilen uygulamalar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi idareler ile iş birliği içinde veya gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile özel hukuka tabi

anlaşmalar çerçevesinde de yapılabilir. (6) Bakanlık, riskli alanlardaki ve rezerv yapı alanlarındaki uygulamalarda faydalanılmak üzere; özel kanunlar ile öngörülen alanlara ilişkin olanlar da dâhil, her tür ve ölçekteki planlama işlemlerine esas teşkil edecek standartları belirlemeye ve gerek görülmesi hâlinde bu standartları plan kararları ile tayin etmeye veya özel standartlar ihtiva eden planlar yapmaya, onaylamaya ve kent tasarımları hazırlamaya yetkilidir. (7) Bu Kanun çerçevesinde dönüştürmeye tabi tutulan taşınmazların, üzerindeki köhnemiş yapılar da dâhil olmak üzere, muhdesatı ile birlikte değer tespiti işlemleri ve dönüşüm ile oluşacak taşınmazların değerlemeleri Bakanlık, TOKİ veya İdarece yapılır veya yaptırılır. (8) Riskli alan ve rezerv yapı alanı dışında olup da bu Kanunun öngördüğü amaçlar bakımından güçlendirilebileceği teknik olarak tespit edilen yapılar için, Bakanlar Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Bakanlıkça dönüşüm projeleri özel hesabından güçlendirme kredisi verilebilir. (9) Bu Kanun uyarınca tesis edilen idari işlemlere karşı tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca dava açılabilir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 1/3/2014 tarihli ve 27/2/2014 tarihli E.: 2012/87 ve K.:2014/41 sayılı Kararı ile.) (...) (10) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 1/3/2014 tarihli ve 27/2/2014 tarihli E.: 2012/87 ve K.:2014/41 sayılı Kararı ile.) (11) Bu Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca Bakanlığa tahsis edilerek tasarrufuna bırakılan veya Bakanlığın talebi üzerine TOKİ'ye veya İdareye devredilen taşınmazlar üzerinde bu Kanun kapsamındaki uygulamalara bağlı olarak meydana gelen yeni taşınmazlar Bakanlığın, TOKİ'nin veya İdarenin isteği üzerine, kendileri ile anlaşma sağlanan gerçek kişiler veya mirasçıları ile tüzel ki-şiler adına tapuya tescil olunur.

(12) Bakanlık, bu Kanunda belirtilen iş ve işlemlere ilişkin olarak TOKİ'ye veya İdareye yetki devrine ve bu iş ve işlemlerden hangilerininin TOKİ veya İdare tarafından yapılacağını belirlemeye yetkilidir.

3.23. 4539 sayılı Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne Ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun

29.02.2000 tarihinde yürürlüğe giren bu kanun özellikle afet sonrasında meydana gelen anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin maddeleri ihtiva etmektedir.

Madde 1 – Doğal afet bölgelerinde afete maruz kalanların, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümü amacıyla delillerin tespitine ilişkin istemleri, ispat olunacak olay ile tanıklar ve bilirkişiye sorulacak sorulara ilişkin konuları belirten ve üç nüshadan oluşan bir dilekçenin verilmesi veya mahkeme kalemine yapılacak sözlü başvurunun tutanağa geçirilmesi suretiyle yapılır. Ölüm, gaiplik veya yaralanma gibi nedenlerle delil tespiti yaptırılmayacak durumda olanların eşleri ile üçüncü dereceye kadar kan veya sıhri hısımları da delil tespiti isteminde bulunabilirler. Delil tespitine ilişkin başvurular, mahkemece öncelikle incelenir ve karara bağlanır.

Madde 2 – Doğal afet bölgelerinde avukatlar, vekaletname verme şartı aranmaksızın, istem sahiplerince verilen yetki belgesi ile kayıtlı buldukları baro tarafından düzenlenen kimlik belgesini ibraz etmek suretiyle bu Kanunun 1 ve 4 üncü maddelerinde öngörülen işlemleri yapabilirler. Madde 3 – Doğal afete maruz kalanların istemleri halinde, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin her türlü dava ve işlemlerde adli müzaheret hükümleri uygulanır. Ancak, doğal afete maruz kaldığını beyan edenler bakımından 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 465 ve 468 inci maddelerindeki delil gösterme ve şahadetname verme şartları aranmaz. Doğal afete maruz kalanlardan, afet tarihinden itibaren altı ay müddetle 3454 sayılı Adalet Teşkilatını Güçlendirme Fonu Kurulmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesinin (e) bendinde belirtilen ücretler alınmaz. Madde 4 – Doğal afete maruz kalanları ilgilendiren veraset belgelerinin

alınmasında öncelikle resmi kayıtlar esas alınır. Resmi kayıt bulunmaması halinde diğer muteber deliller ikame edilir.

4. Kanun Hükmünde Kararnameler

4.1. 583 ve 600 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Değişiklik yapan Kanun Hükmünde Kararname

19.10.1994 tarih ve 3056 sayılı kanun ile, Türkiye Acil Durum Yönetimi genel Müdürlüğü kurulmasına dair hükümler yer almaktadır. Kanun hükmünde kararnamenin ilgili maddeleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde 2 /I (Ek: 15/11/1999 - KHK - 583/1 md.)- Ülke güvenliğini etkileyecek ölçekteki deprem, heyelan, kaya düşmesi, yangın, kaza, meteorolojik afet, nükleer ve kimyasal madde kazaları ve göç hareketleri ile ilgili acil durum yönetiminin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemleri almak ve acil durum yönetimi gerektiren olayların vukuundan önce alınacak, önlemler olay sırasında yapılacak arama, kurtarma ve yardım faaliyetleri ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.

Madde 11/A-(Ek:18/5/2000-KHK-600/2 md.) Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Acil durum yönetiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarında acil durum yönetimi merkezlerinin kurulmasını sağlamak, çalışma esaslarını belirlemek ve bu merkez arasında koordinasyonu sağlamak,b) Acil durum yönetimi gerektirecek olayların önlenmesi ve zararlarının azaltılması için kurum ve kuruluşlarca gerekli önlemlerin alınmasını, kısa ve uzun vadeli planların hazırlanmasını ve bilgi bankalarının kurulmasını izlemek ve değerlendirmek,c) Acil durum yönetimine geçilen hallerde kamu ve özel sektöre ait her türlü kara, deniz ve hava taşıtları ile kurtarma ve yardım araç ve gereçlerinden yararlanılmasında koordinasyon hizmetlerini yürütmek,d) Acil durumlarda yardım sağlayan gönüllü kuruluş ve kişiler için teşvik edici düzenlemeler yapmak, yardım malzemelerinin teslim alınmasını, korunmasını ve ihtiyaç noktalarına sevk edilmesinde koordinasyonu sağlamak, e) Başbakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Başbakanlık, acil durumlara ilişkin olarak bilimsel, teknik ve idari çalışmalarda bulunmak üzere sürekli veya geçici kurullar oluşturabilir. Kurul üyelerine Başbakan onayı ile belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir. Acil durum yönetimine geçilen hallerde, kamu kurum ve kuruluşlarına Başbakanlık tarafından verilecek görevlerin gerektirdiği kaynak Başbakanlıkça karşılanır ve söz konusu kurum ve kuruluşlar, ücret ve adedi Başbakan onayı ile belirlenecek miktarda geçici işçi çalıştırabilirler. Kamu kurum ve kuruluşlarının bu kapsamda yapacağı harcamalar 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi değildir.

4.2. 596 sayılı Sivil Savunma Kanununda Değişiklik yapılmasına dair Kanun Hükmünde Kararname

01.03.2000 tarihli kanun hükmünde kararnamede sivil savunma ekibinde istihdam edilecek personele ait alım şartları ve özlük hakları düzenlenmiştir.

Madde 1 - 9/6/1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ek Madde 12- Sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlükleri ile il sivil savunma müdürlükleri bünyesinde oluşturulan arama ve kurtarma ekiplerinde mesai saatleriyle bağlı olmaksızın ekli listede belirtilen unvan ve sayıda sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu şekilde istihdam edilecek sözleşmeli personelin nitelikleri, çalıştırılma usul ve esasları ile 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Kararnamenin 3 üncü maddesi ile tespit edilen üst sınırı geçmemek kaydıyla ücret ve diğer mali hakları İçişleri Bakanlığının teklifi ve Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Sivil savunma arama ve kurtarma hizmetlerinde çalıştırılacak personel, 1 yıl süreyle sözleşme yaparak göreve başlar. Bu sürenin bitiminde görevlerine devam etmeleri İçişleri Bakanlığınca uygun görülenlerin sözleşmeleri, birer yıllık sözleşme yapılmak kaydıyla azami 45 yaşına girdikleri tarihe kadar uzatılabilir. Görevde başarısız olanlar ile disiplinsizlik ve ahlaki nedenlerle görevde kalması uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri feshedilir. Sözleşmesi feshedilen veya uzatılmayanların kurumla ilişkisi kesilir. Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlara, ayrıldıkları tarihte almakta oldukları net maaşları tutarının (bütün ödemeler dahil, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde yapılan tazminat ödemeleri hariç) iki katının hizmet yılları toplamı ile çarpımından bulunacak miktarda ikramiye verilir. İkramiye hesabında 10 yıldan fazla olan süreler dikkate alınmaz. İkramiyelerden damga vergisi hariç vergi kesilmez. Ancak emeklilik haklarını kazananlara bu ikramiye ödenmez. Bunlar hakkında, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli olarak çalıştırılan personel, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

4.3. 586 Sayılı Sivil Savunma Birliklerinin kurulması hakkında Kanun Hükmünde Kararname

8.10.1999 tarihinde yürürlüğe giren kararnamenin konumuzla ilgili maddeleri aşağıdaki şekildedir.

Sivil Müdafaa Kanunu ile Belediye Kanununda değişiklik yapılması; 4484 sayılı Kanunla değişik 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 8/10/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 9/6/1958 tarihli ve 7126 sayılı "Sivil Müdafaa Kanunu" nun adı "Sivil Savunma Kanunu" olarak değiştirilmiştir.

Madde 2- 7126 sayılı Kanunun değişik 32 nci maddesinin (II) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II- Taşra teşkilatı: il sivil savunma müdürlükleri ve bünyelerinde oluşturulacak sivil savunma arama ve kurtarma ekipleri, ilçe sivil savunma müdürlükleri ile sivil savunma mahalli kuvvetleri ve doğrudan merkeze bağlı sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlüklerinden oluşur. Sivil savunma arama ve kurtarma birlik müdürlükleri eksi (I) sayılı listede yer alan illerde kurulur. İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile yeni birlikler ve birlik bulunmayan illerde birden fazla ekip kurulabilir. Bu birlik ve ekiplerin kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Madde 3- 7126 sayılı Kanunun değişik 37 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bağışlar ve yardımlar doğrudan fon gideri hebasına gelir kaydedilir."

Türkiye' De Kriz Ve Afet Yönetimi Mevzuatının Değerlendirilmesi

Madde 4- 7126 sayılı Kanununun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 38- Sivil Savunma Fonundan;

a) 36 ncı maddede belirtilen sivil savunma hizmetlerine ilişkin giderler,b) Valiliklerce hazırlanıp İçişleri Bakanlığınca tasdik edilen sivil savunma planlarının uygulanması ve tatbikatların icrası için gerekli olan harcamalar,c) Bölgenin hassasiyet derecesi ile hizmetin önemi ve aciliyeti dikkate alınarak belirlenen öncelik sırasına göre yapılacak sivil savunma hizmetlerine ilişkin giderler.d) Görev, eğitim ve tatbikatlara katılan yükümlüler ve gönüllü kişilerden memur, işçi ve sözleşmeli personel dışındakilere, talep etmeleri halinde Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından 16 yaşından büyükler için belirlenen asgari ücretin 1/30'u tutarında verilecek eğitim gündelikleri,e) Sivil savunma personeli ile mahalli kuvvetlerin ve gönüllülerin seferberlik ve savaş hallerinde, eğitim ve tatbikatlarda, afetlerde ve her türlü kazada arama, kurtarma ve yardım faaliyetlerine katıldıkları sürece, yeme, içme ve barındırılmalarına ait giderler, karşılanır."

Madde 5- 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanunu ve 24/10/1960 tarihli ve 108 sayılı Savunma Sekreterlikleri Kurulmasına Dair Kanunda geçen; "Dahiliye Vekaleti" ibaresi "İçişleri Bakanlığı" olarak "Sivil Müdafaa" ibaresi "Sivil Savunma" olarak, "Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı" ibaresi "Sivil Savunma Genel Müdürlüğü" olarak, "Sivil Savunma İdaresi Başkanı" ibaresi "Sivil Savunma Genel Müdürü" olarak, "Milli Savunma Yüksek Kurulu" ibaresi ise "Milli Güvenlik Kurulu" olarak değiştirilmiştir.

"Ek Madde 8- Gönüllü kişi ve kuruluşlar İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde sivil savunma teşkilatının eşgüdümünde sivil savunma hizmetlerine katılabilirler.

Ek Madde 9- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar; yangınla mücadele için mevcut personelden ekiplerini kurmak, yangın önleme ve söndürme planlarını hazırlamak, kuruluşun özelliğine göre gerekli araç, gereç ve malzemeyi hazır bulundurmak zorundadır. Gerçek kişiler de yangınla mücadele için gerekli önlemleri alır.Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca müştereken hazırlanıp Bakanlar Kurulu'nca yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 10- İllerde yapılacak arama, kurtarma ve haberleşme hizmetlerinin gerektirdiği giderlerin karşılanması ve il arama ve kurtarma ekiplerinin göreve sevki için ihtiyaç duyulan; arsa, bina, tesis, araç, gereç ve malzemenin temini amacıyla il özel idare bütçelerine yeterli ödenek konulur.

Ek Madde 11- Afetlerde ve kazalarda görev almak üzere il emniyet müdürlükleri bünyesinde oluşturulacak birimde görevlendirilen emniyet personelinin eğitimi Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile Emniyet Genel Müdürlüğünün birlikte tespit edeceği esaslar doğrultusunda yapılır."

Madde 7- 3/4/1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki bent ilave edilmiştir.

"82- Afetlerde mülki idare amirinin emriyle gerek kendi görev sahası içinde gerekse diğer il, ilçe, belde ve köylerde kurtarma ve yardım hizmetlerinde bulunmak, afetzedelere yardımcı olmak,

Bu görev büyükşehir statüsündeki yerlerde; büyükşehir belediyeleri tarafından yerine getirilir."

Geçici Madde 1- Ekli cetvellerdeki kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı (1) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne ilave edilmiştir.

Geçici Madde 2- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 ve 6 ncı maddelerinde çıkarılması öngörülen yönetmelikler Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde çıkarılır.

4.4. 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Yapı denetiminin düzenlenmesi; 4484 sayılı Kanunla değişik 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 3/2/2000 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı; yapıda can ve mal güvenliğini sağlamak, kaynak israfına sebep olan plansız, kontrolsüz ve kalitesiz yapılaşmayı önlemek, çağdaş norm ve standartlarda yapı üretmek ve bunun için yapı denetimini sağlamak, yapı hasarı nedeni ile zarara uğrayan kişilerin haklarını korumak ve doğabilecek zararların tazminini sağlamaktır.

Madde 19- Yapı denetim kuruluşu, yapı sahibinin yapı kullanma iznini aldıktan sonra 18 inci maddede belirtilen süreler içerisinde yapıda meydana gelebilecek hasarları gidermek veya bu hasarları yapı sahibi giderdiği takdirde, hasar bedelini belgelemek kaydıyla hasarın meydana geldiği yıl fiyatlarıyla yapı sahibine derhal ödemek zorundadır.Yapının, beklenen doğal afete rağmen ağır hasar görmesi ve yıkılması halinde bedeli, yapı denetim kuruluşunca, afetin meydana geldiği yıl yapı yaklaşık maliyeti üzerinden, güçlendirme gerektiren orta hasar bedeli ise proje müellifince belirlenen ve ilgili idarece onaylanan bedeli üzerinden zarar görene ödenir.Yapı denetim kuruluşu, ödediği hasar bedeli miktarınca zarar görenin yerine geçer ve zarar görenin bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen sorumlulara karşı yöneltebileceği haklara sahip olur.

Madde 20- Yapının projelendirilmesine esas yönetmelik ve standartlarda beklenenin ötesinde etkilerle oluşan doğal afetlerden dolayı meydana gelen yapı hasarları ile yapının yıkılması veya ağır hasar görmesinden ve taşıyıcı sistemde güçlendirme gerektiren orta hasarlar ile yapının yıkılması ve ağır hasar görmesi hariç beklenen doğal afetlerden dolayı meydana gelen yapı hasarlarından, yapı denetim kuruluşu sorumlu tutulamaz ve tazminat talebinde bulunulamaz.Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında; yapı denetim kuruluşunun yazılı ihtarına rağmen yapı sahibi tarafından önlemleri alınmayan, parsel dışında meydana gelen ve yapıda hasar oluşturan yer kayması, çığ düşmesi, kaya düşmesi ve sel baskını tazminata esas doğal afet sayılmaz.

4.5. 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

13/12/1983 tarihinde yürürlüğe giren bu kararnamede, deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden evvel ve sonra meskun alanlarda alınacak tedbirlerle yapılacak yardımları tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak, bu konularda ilgili bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapma görevi Bayındırlık ve İskan Bakanlığına verilmiştir. Bu kararnamede, acil durum yönetimi kapsamında tanımlanan amaçlar arasında, deprem araştırma, afet uygulaması hizmetleri ile inşaatlarının ve bağlı ve ilgili kuruluşlara kendi kuruluş kanunları ile verilmiş iş ve hizmetlerin yürütülme esasları da yer almaktadır. Bu kanun hükmünde kararnamede yer alan önemli hususlarından birisi de afetlerin meydana gelmesinde yada meydana gelme olasılığı bulunması halinde genel hayat üzerinde etkili olup olmaması konusunda, Bayındırlık ve İskan

Bakanlığı sorumlu tutulmuş olmasıdır. Kanun hükmünde kararnamenin kriz ve afet yönetimi ile ilgili maddeleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde 2 - g) Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden evvel ve sonra meskun alanlarda alınacak tedbirlerle yapılacak yardımları tesbit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak, bu konularda ilgili bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,

Madde 8 - Bayındırlık ve İskan Bakanlığının ana hizmet birimleri şunlardır:

a) Afet İşleri Genel Müdürlüğü, b) Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü.

Madde 11 - Afet İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Afet olduğunda acil yardım uygulaması ve koordinasyonunu yapmak, b) Afete uğramış bölgelerde süratle geçici yerleşme ve barınmayı sağlayıcı kısa ve uzun süreli tedbirleri alıp uygulamak ve uygulatmak, bu bölgelere götürülmesi uygun görülen hizmetler için gerekenleri yapmak, ilgili bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyon ve işbirliğini sağlamak, c) Afete uğramış ve uğraması muhtemel yerlerin imar ve geçici yerleşmeleriyle ilgili hazırlık, her türlü plan, proje, uygulama, yönetim ve denetim işlerini yapmak ve yaptırmak, d) Tabii afete uğrayabilecek bölgeleri tespit etmek, afetlerin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak, e) Afete uğrayabilecek bölgelerde afetlerden en az can ve mal kaybı ile kurtulmayı sağlayacak tedbir ve esasları ilgili bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içinde belirleyip uygulanmasını sağlamak,

Madde 12 -Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Ülkenin farklı yöre, şart ve özellikleri dikkate alınarak inşaat malzemeleri ile sistemleri ve teknolojilerine ilişkin tespitler ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyeti düşürücü tedbirler üzerinde çalışmak, sonuçlarının mevzuatta yer almasını ve uygulamaya konulmasını sağlamak ve istendiğinde yapı malzemesi sanayi tesislerinin projeleri hakkında ilgili kuruluşlara görüş vermek, b) Deprem zararlarının azaltılması konusunda araştırmalar yapmak, depremleri ve etkilerini incelemek, elde edilen sonuçlara göre Türkiye'nin deprem durumunu gösteren yayınları ve haritaları hazırlamak, geliştirmek, deprem bölgelerinde inşa edilecek yapılarla ilgili tedbirleri, inşaat tekniklerini ve bu yapıların projelendirme esaslarını belirlemek, c) Türkiye'de kurulu bulunan deprem kayıt şebekesi ve kuvvetli yer hareketi kayıt şebekelerinin ülke ihtiyacına cevap verecek şekilde geliştirilmesini sağlamak, mevcut şebekelerin bakım ve onarımı ile bu şebekelerde kullanılan cihazların geliştirilmesi, yaptırılması için çalışmalar yapmak ve yaptırmak, d) Çeşitli özellik ve ölçekteki imar planlarının ve şehir alt yapı tesislerinin projeye esas standartlarını hazırlamak,e) Sivil savunma bakımından çeşitli harp silahı ve vasıtalarının tesislerine karşı hangi yer, tesis ve binalarda ne tip ve nitelikte sığınak yapılacağına ilişkin esasları tespit etmek ve bu esasların belediye imar planlarına konulmasını sağlamak ve uygulamanın takibini yaptırmak,

5. TÜZÜKLER

5.1. Sivil Savunma İle İlgili Şahsi Mükellefiyet, Tahliye Ve Seyrekleştirme, Planlama Ve Diğer Hizmetler Tüzüğü

7126 sayılı kanuna dayanan ve 18.7.1964 tarih ve 11757sayılı tüzüğün kriz ve afet ile ilgili maddesi aşağıdaki gibidir.

Madde 1 - Sivil Savunma ile ilgili şahsi mükellefiyet, tahliye ve seyrekleştirme, planlama, eğitim, haber alma ve yayma, donatım işleri hakkında bu Tüzük hükümleri uygulanır.

5.2. Sivil Savunma İle İlgili Teşkil ve Tedbirler Tüzüğü

7126 sayılı kanuna dayanan ve 18.7.1964 tarih ve 11757sayılı tüzüğün kriz ve afet ile ilgili maddesi aşağıdaki gibidir.

Madde 1 - 7126 sayılı kanuna göre kurulacak olan hassas bölge kademeleri ve idare merkezleri ile sivil savunma mahalli kuvvetleri, koruyucu ve kurtarıcı diğer tedbirler, el koyma ve satın alma işleri hakkında bu Tüzük hükümleri uygulanır.

5.3. Sivil Savunma Fonu Tüzüğü (Dayandığı Kanunun Tarihi)

7126 sayılı kanuna dayanan ve 24.03.1973 tarih ve 14486 sayılı tüzüğün kriz ve afet ile ilgili maddesi aşağıdaki gibidir.

Madde 1 - 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa göre kurulmuş olan Sivil Savunma Fonunun toplanma, yönetim ve sarf şekilleri bu Tüzük hükümlerine tabidir.

6. Yönetmelikler

6.1. 2011/1377 Sayılı Afet Ve Acil Durum Yönetim Merkezleri Yönetmeliği

Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri Yönetmeliğinde yer alan büyük ölçekli doğal afetler, toplu nüfus hareketleri, yangınlar, teknolojik kazalar, kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer kazalar veya olayları, hava ve deniz aracı kazaları, tehlikeli ve salgın hastalıklar konuları ile ilgili olay türleri dikkate alınarak görev yapacak bakanlık, kurum ve kuruluşlar belirtilmiştir. Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu TAMP kapsamında hangi olay türlerine yönelik ulusal düzeyde plan hazırlanacağına karar verir. İlgili kurumlar kararın tebliğinden itibaren altı ay içinde planlarını hazırlar

Madde 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen afet ve acil durumlara ulusal ve yerel düzeyde müdahalenin ve buna ilişkin hazırlık faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesine yönelik, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezi ile afet ve acil durum yönetim merkezlerinin kuruluşu, görev ve sorumlulukları ile bunlar arasındaki koordinasyon ve işbirliğine ilişkin esasları belirlemektir.

Afet ve acil durum yönetim merkezleri ve görevleri

Madde 4- (1) Afet ve acil durum hizmetlerini yürütmek üzere, bakanlıklarda müsteşar veya yetkilendirecekleri yardımcılarının, illerde valinin, kurulması valilerce gerekli görülen ilçelerde ise kaymakamın başkanlığında afet ve acil durum yönetim merkezleri kurulur.

(2) Bağlı ya da ilgili kurum ve kuruluşlarda afet ve acil durum yönetim merkezleri kurmaya bakanlar yetkilidir. (3) Afet ve acil durum yönetim merkezlerinin haberleşme, erken uyarı ve bilgi sistemleri ile her türlü araç, gereç, teknik donanım ve personel ihtiyaçları kurumların en üst yöneticileri ile valiler ve kaymakamlar tarafından karşılanır. (4) İl ve ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri yeterli sayıda personeli ile yirmidört saat esasına göre çalışmalarını yürütür. Diğer afet ve acil durum yönetim merkezleri ise üst yöneticilerinin talimatı veya Başkanın talebi üzerine faaliyete geçer ve aynı usule göre faaliyetlerini sona erdirir. (5) Bakanlıklar ile bağlı ve ilgili kuruluşlarda kurulan afet ve acil durum yönetim merkezlerinin idaresinden ve faal halde bulundurulmasından sorumlu, asgari daire başkanı düzeyindeki en az iki yetkilinin ismi ve her an ulaşılabilecek güncel iletişim bilgileri

Başkanlığa bildirilir. (6) Afet ve acil durum yönetim merkezlerinin denetim, hizmet ve donanım standartları Başkanlıkça belirlenir. (7) Afet ve acil durumlarda, il ve ilçelerde ilgili kuruluş amirleri de afet ve acil durum yönetim merkezine dahil edilir. (8) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezinin bir afet nedeniyle faaliyete geçmesi halinde, il ve ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, 1/4/1988 tarihli ve 88/12777 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Afetlere İlişkin Acil Yardım Teşkilatı ve Planlama Esaslarına Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde personelini tamamlar, yürütülecek faaliyetlerin koordinasyonunu sağlar. (9) Afet ve acil durum yönetim merkezlerinin görevleri şunlardır: a) Olayın meydana geldiği bölgede en hızlı şekilde tarama yapmak ve olayın büyüklüğü, etkilenen alan ve nüfus gibi bilgileri içeren ilk değerlendirmeleri Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine ivedi olarak bildirmek. b) Olay bölgesine sağlık, arama ve kurtarma ile ilk yardım ekiplerinin sorunsuz ve süratli bir şekilde ulaşabilmesi için trafik, emniyet ve çevre güvenliği tedbirlerini almak. c) Olay bölgesinde yapılan tespitler, ölü ve yaralı sayıları, hasar durumları ve acil ihtiyaçlar gibi bilgileri ve bunlara ilişkin gelişmeleri Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine ivedilikle bildirmek. ç) Bakanlık veya bağlı ya da ilgili kurum afet ve acil durum yönetim merkezlerince; görev ve sorumluluk alanlarına ilişkin olaylarda, sorunların çözülmesi ve ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çalışmaları öncelikle kurum imkânları ile yürütmek, imkânlarını aşan ihtiyaçları Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine bildirmek.d) İl afet ve acil durum yönetim merkezlerince; sorumluluk bölgelerinde oluşan olaylarda, sorunların çözülmesi ve ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çalışmaları öncelikle il imkânları ile yürütmek; hazırlık ve müdahale faaliyetlerinde il düzeyinde kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak. e) İlin imkân ve kapasitesini aşan olaylarda, ihtiyaç duyulan ekip, ekipman ve benzeri yardım malzemelerini; cinsi, miktarı ve nitelikleri açık olarak belirtilmek suretiyle, Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinden talep etmek. (10) Afet ve acil durum yönetim merkezlerinin çalışma usul ve esasları, Başkanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde ilgili kurumlar tarafından hazırlanacak yönergelerle belirlenir.

Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi ve görevleri

Madde 5- (1) Yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen afet ve acil durumlara ilgili olarak, hazırlık ve müdahale faaliyetlerinde, kamu kurum ve kuruluşları, afet ve acil durum yönetim merkezleri ile sivil toplum kuruluşları arasında, Başbakan adına koordinasyon ve işbirliğini sağlamak amacıyla Başkanlık personelinden oluşan ve yirmidört saat esasına göre çalışan Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi kurulur. Merkezin idari işleri ile sekreteryaya hizmetleri Müdahale Dairesi Başkanlığınca yürütülür. (2) Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinin görevleri şunlardır: a) Yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen afet ve acil durumlara ilgili bilgiler toplamak, değerlendirmek ve bu bilgileri gerektiğinde ilgili makamlara iletmek. b) Müdahale uygulamalarını takip etmek, yönetmek, afet ve acil durum yönetim merkezleri arasındaki koordinasyon ve işbirliğini sağlamak. c) Ulusal ve uluslararası insani yardım ve müdahale faaliyetlerini koordine etmek. ç) Afet ve acil durum esnasında yürütülen faaliyetler ve sonuçları ile ilgili olarak kamuoyunu bilgilendirmek ve kamuoyunun doğru ve sağlıklı bilgilendirilmesi için gerekli tedbirleri almak. d) Diğer devletlerin ve uluslararası kuruluşların ilgili organlarıyla gerekli görüldüğünde koordinasyon ve işbirliği yapmak. e) Afet ve acil durum yönetim merkezlerinde görevli personelin eğitimi ve haberleşme şebekelerinin denenmesi için tatbikatlar planlamak ve icra etmek. f) Afet ve acil durum yönetim merkezlerinde incelemeler yapmak ve gerekli görülen hususlarda önerilerde bulunmak.

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezi ve görevleri

Madde E 6- (1) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezi, meydana gelen veya gelmesi muhtemel büyük ölçekli; a) Deprem, sel, fırtına, toprak kayması, çığ, b) İltica ve

nüfus hareketleri, c) Yangınlar ve kazalar, ç) Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer madde kazaları veya olayları, d) Tehlikeli ve salgın hastalıklar gibi doğal, teknolojik ve insan kaynaklı afet ve acil durumlar ile Başbakan tarafından acil durum veya afet olarak değerlendirilen diğer olay ve durumlarda ulusal düzeyde etkin ve yoğun müdahale ve koordinasyonu sağlamak üzere Baş- bakanın talimatıyla faaliyete geçer. (2) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezi; Başkanın başkanlığında, afet ve acil durumun boyutları, ihtiyaç duyulan tedbirlerin özellikleri ve acil durumun nitelikleri dikkate alınarak, ekli (I) sayılı cetvelde belirtilen kurum ve kuruluşların asgari daire başkanı düzeyindeki yetkililerinin ve Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi personelinin katılımıyla Başkanlıkça belirlenen yerde çalışmalarına başlar. Gerekğinde Başkanlığın bağlı olduğu Bakanın onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri de çalışmalara dahil edilir. (3) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezinin idari işleri ile sekreteryaya hizmetleri Müdahale Dairesi Başkanlığınca yürütülür. (4) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezinin görevleri şunlardır: a) Yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen afet ve acil durumlarla ilgili bilgileri toplamak, değerlendirmek, bilgileri gerektiğinde ilgili makamlara iletmek veya Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kuruluna sunmak. b) Müdahale uygulamalarını yönetmek, takip etmek, afet ve acil durum yönetim merkezleri arasındaki koordinasyon ve işbirliğini sağlamak, yetkisi dâhilinde olanları çözüme kavuşturmak, yetkisini aşanları Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kuruluna sunmak. c) Afet ve acil durum esnasında yürütülen faaliyetler ve sonuçları ile ilgili olarak kamuoyunu bilgilendirmek ve kamuoyunun doğru ve sağlıklı bilgilendirilmesi için gerekli tedbirleri almak. ç) Ulusal ve uluslararası insani yardım ve müdahale faaliyetlerini koordine etmek. d) Diğer devletlerin ve uluslararası kuruluşların ilgili organlarıyla gerekli görüldüğünde koordinasyon ve işbirliği yapmak. (5) Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu bu Yönetmelik kapsamında acil durumlara ilişkin olarak her konuda karar almaya yetkilidir. Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu kararlarının uygulanmasını takip eder. (6) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezinin faaliyetleri, afet ve acil duruma neden olan olayın etkilerinin ortadan kalkması halinde Başbakanın talimatı ile sona erer.

6.2. 2013/5703 Sayılı Afet Ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği

Madde 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; afet ve acil durumlara müdahalede ihtiyaç duyulacak tüm güç ve kaynakları ulusal ve yerel düzeyde planlamak, bu güç ve kaynakların olay bölgesine hızlı ve etkin bir şekilde ulaştırılmasını sağlamak, müdahale hizmetlerini ve bu hizmetlerin koordinasyonundan sorumlu ana ve destek çözüm ortaklarının ve yerel düzeyde sorumlu birimlerin görev ve sorumlulukları ile planlama esaslarını belirlemektir.

Madde 2 - (1) Bu Yönetmelik, afet ve acil durumlarda müdahale hizmetlerini yürütecek bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, valilikler, kaymakamlıklar, özel ve özerk kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ile gerçek kişilerin görev ve sorumluluklarını, bunlar arasındaki işbirliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımlaşma esaslarını kapsar.

Ulusal ve Yerel Düzeyde Planlama ve Hazırlık Çalışmaları Planlama

MADDE 5 - (1) Afet ve acil durum hizmetleri; hazırlık, müdahale ve ön iyileştirme çalışmalarını kapsayacak şekilde planlanır. Hizmetlerin tam ve eksiksiz olarak yapılması, hizmet bütünlüğünün korunması, hizmetler arası etkileşimin dikkate alınması esastır. Yapılacak planlarda afet ve acil durum hallerinde yürütülecek tüm hizmetler dikkate alınarak müdahale modelleri oluşturulur. Modeller ulusal düzeyde koordinasyon ve saha destek ekip ve alt ekiplerini, yerel düzeyde ise operasyon ve lojistik ekip ve alt ekiplerini içerir. (2) Planlama, model oluşturma ve kapasite geliştirme çalışmaları; ulusal ve yerel düzeyde, muhtemel afet türlerine, afetlere müdahale çalışmalarında karşılaşılabilecek operasyon

risklerine ve yaşanabilecek en kötü şartlar dikkate alınarak oluşturulacak varsayımlara göre yapılır. Planlama ve model oluşturma çalışmalarında gelişen teknoloji dikkate alınır.

Türkiye Afet Müdahale Planı

Madde 6 - (1) Başkanlık tarafından bakanlık, kurum ve kuruluşların katılımıyla afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak hizmet grupları ve koordinasyon birimlerine ait görev ve sorumlulukları tanımlamak amacıyla afet ^öncesi, sırası ve sonrasına ait müdahale planlamasının temel prensiplerini içeren Türkiye Afet Müdahale Planı hazırlanır. Plan, Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulunun karar ile Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. (2) Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında ulusal ve yerel düzeyde müdahale organizasyon sistemi oluşturulur ve bu sistem operasyon, bilgi planlama, lojistik ve bakım, finans ve idari işler olmak üzere dört servis olarak yapılandırılır. Servislerin altında müdahale hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla hizmet grupları oluşturulur ve bu hizmet gruplarından sorumlu ana çözüm ve destek çözüm ortaklarının sorumluluk ve görevleri belirlenir. Ulusal düzey hizmet grubunun koordinasyonundan ana çözüm ortağı olan bakanlık, kurum veya kuruluş sorumludur. Hizmet gruplarının ana çözüm ortakları, hizmetin yürütülmesinde yarar sağlayacak destek çözüm ortaklarını belirler. (3) Afet ve acil durumlarda uygulamaya konulmak üzere, Türkiye Afet Müdahale Planı ile entegre olacak şekilde ulusal düzey hizmet grubu planlan ve ulusal düzey olay türü planlan hazırlanır. Hangi afet türleri için olay türü planı hazırlanacağı Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

İl afet müdahale planı

Madde 8 - (1) Valinin başkanlığında il afet ve acil durum müdürlüğü koordinasyonunda bakanlık, kurum ve kuruluşların taşra teşkilatlan ve mahalli idarelerin katılımıyla afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak, hizmet grupları ve koordinasyon birimlerine ait görev ve sorumlulukları tanımlamak amacıyla afet öncesi, sırası ve sonrasına ait müdahale planlamasının temel prensiplerini içeren Türkiye Afet Müdahale Planı ile entegre il afet müdahale planı hazırlanır. İl afet müdahale planları, birbirleri arasındaki uyum ve standartların sağlanabilmesi için Başkanlık tarafından incelenerek verilecek uygun görüş sonrası, valiler tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Afet ve acil durum yönetim merkezi kurulan ilçelerde kaymakamlıklarla il afet müdahale planı dikkate alınarak ilçe afet müdahale planları hazırlanır. Afet ve acil durum yönetim merkezi olmayan ilçelerde ise il afet müdahale planları bu ilçeler de dikkate alınarak hazırlanır. (2) İl afet müdahale planı kapsamında yerel düzeyde müdahale organizasyon sistemi oluşturulur ve bu sistem operasyon, bilgi planlama, lojistik ve bakım ile finans ve idari işler olmak üzere dört servis olarak yapılandırılır. Servislerin altında müdahale hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla ulusal düzeyde teşekkül eden hizmet grupları ile entegre şekilde yerel düzey hizmet grupları oluşturulur ve bu hizmet gruplarından sorumlu ana çözüm ve destek çözüm ortaklarının sorumluluk ve görevleri belirlenir. Yerel düzey hizmet grubunun koordinasyonundan ulusal düzeyde görevlendirilen ana çözüm ortağı bakanlık, kurum veya kuruluşun il düzeyindeki bağlı ya da ilgili örgütü sorumludur. (3) Afet ve acil durumlarda uygulamaya konulmak üzere il afet müdahale planı ile entegre olacak şekilde yerel düzey hizmet grubu operasyon planları ve yerel düzey olay türü planları hazırlanır. Hangi afet türleri için ayrıca olay türü planı hazırlanacağı vali veya vali yardımcısının başkanlığında il afet ve acil durum müdürü, garnizon komutanı, belediye başkanı, il özel idaresi genel sekreteri ve hizmet gruplarından sorumlu il yöneticileri ile ihtiyaç duyulan diğer il yöneticilerinden oluşan il afet ve acil durum koordinasyon kurulları tarafından belirlenir.

Yerel düzey hizmet grubu operasyon planları

Madde 9 - (1) Yerel düzey hizmet grubu operasyon planları, ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşların taşra teşkilatı, bağlı ve ilgili birimleri tarafından destek

çözüm ortaklarının da katılımıyla hazırlanır ve il kurtarma ve yardım komitesinin görevlerini de yerine getirecek olan il afet ve acil durum koordinasyon kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Taşra teşkilatı olmayan ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşların operasyon planları bağlı ve ilgili birimleri tarafından bir vali yardımcısının başkanlığında Türkiye Afet Müdahale Planında öngörülen formata uygun ve ayrıntılı olarak hazırlanır. Gerekli görülmesi halinde bölge teşkilatı olan kurumların bölge müdürlüklerinden de destek alınır. (2) Yerel düzey hizmet grubu operasyon planlarında olay bölgesinde ihtiyaç duyulabilecek tüm kaynakların mevcut durumu il düzeyinde tespit edilir. Operasyon planlarında müdahale çalışmalarında görevlendirilecek personel, ekipman, araç, gereç gibi kaynakları kapsayan envanterler yer alır. Bu envanterler oluşturulurken destek illerden temin edilebilecek kaynaklar da ayrı bir cetvelde dikkate alınır. (3) Afet ve acil durum yönetim merkezinin mobil olarak oluşturulabileceği alan, hizmet gruplarının konuşlanma alanları, hizmetlerin verileceği alanlar, çadır kent alanları, konteyner kent alanları, geçici barınmaya uygun kamu binaları ve spor tesisleri, toplu konut alanları, yardım ve çadır depolama ve dağıtım alanları, heliport alanları, garaj alanları, sahra hastanesi ve mobil aşevi yerleri, alternatif hasta bakım alanları, soğuk hava depoları, geçici morg alanları, toplu mezarlık alanları, telef olan hayvanlar için toplu gömü alanları, enkaz döküm alanları ile ihtiyaç duyulacak diğer alanlar tespit edilir ve kapasiteleri ile birlikte koordinatlı olarak haritalara ve kullanıma açılan veri tabanlarına işlenir.

Yerel düzeyde afet ve acil durum hazırlık çalışmaları

Madde 16 - (1) Yerel düzeyde afet ve acil durum hazırlıkları illerde valilerin, ilçelerde ise kaymakamların koordinasyonunda tüm kurum ve kuruluşların desteği ile yapılır. (2) Yerel düzeyde il afet ve acil durum yönetim merkezi altında hizmet grupları oluşturulur. Hizmet grubu yöneticisi; ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşun taşra teşkilatında afet ve acil durumlar konusunda sorumlu bir birim bulunmadığı durumlarda, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşun taşra teşkilatındaki üst yöneticileri arasından vali tarafından görevlendirilir. Hizmet grubu yöneticilerine bağlı olarak hizmet grubu sekreteryası, operasyon ve lojistik ekipleri oluşturulur. Ekiplerin görev alacakları alanda düzenli eğitilmeleri esastır. Hizmet grubu yöneticisinin görevi afet ve acil durum hallerine hizmet grubunu hazırlamak, afet anında ise hizmet grubu çalışmalarını başlatmaktır. Hizmet gruplarının afet anında yönetimi için İçişleri Bakanlığı, Başkanlık ile koordineli olarak yeterli sayıda mülki idare amiri görevlendirir. Hizmet grubu yöneticisi, görevlendirilen mülki İdare amirine destek olmakla sorumludur. (3) Sorumluluk alanlarına göre büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından afet ve acil durumlar göz önüne alınmak suretiyle yeterli bü- yükükte, afet risk değerlendirmesi yapılmış geçici barınma alanları belirlenerek olanaklar dâhilinde bu yerlerin altyapısı hazır hale getirilir. Geçici barınma alanı olarak belirlenen yerler hiçbir şekilde başka amaçla kullanılamaz. Belediyelerce geçici iskân alanı olarak kullanılabilecek mevcut pazaryeri, park, bahçe ve yeşil alanların altyapıları afetlerde kullanılabilir hale dönüştürülür. (4) Sorumluluk alanlarına göre büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından afet ve acil durumlar göz önüne alınmak suretiyle ihtiyaç duyulabilecek yapı stoku envanteri, güncel cadde ve sokak isimleri, toplu kullanım alanları gibi her türlü veri kent bilgi sistemlerine işlenir ve güncel tutulur. Bu veriler Başkanlığın kullanımına açık tutulur. (5) Seviyelere göre hazırlanan yerel afet ve acil durum senaryoları dikkate alınarak ihtiyaç duyulacak kapasite geliştirme çalışmaları yapılır.(6) Öncelikle insan kaynaklı kazalar ve teknolojik kazalara müdahalede gö-revli olmak üzere, afetlerde destek arama kurtarma personeli olarak da çalışacak personelden oluşan, standartlara uygun yeterli alet ve ekipmanla donatılmış arama kurtarma ekipleri organize sanayi bölgeleri nezdinde kurulur ve Başkanlıkla koordinasyon halinde eğitilmeleri sağlanır. (7) Olmuş veya olması muhtemel afet ve acil durumlarda can ve mal emniyeti açısından tehlikeli yerlerde yaşayanlar vali ve kaymakamlar

tarafından geçici olarak tahliye edilir. Tahliye edileceklerin sevk, iskân, beslenme, sıhhi bakım ve yerlerine iade masrafları ile üretici hale getirilmeleri için gereken harcamalar afet ve acil durum faaliyetleri ödeneğinden karşılanır. (8) Düşman saldırılarına maruz kalabilecek bölgeler ile kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehlike ve tehlide maruz bölgelerdeki halkın can kaybını azaltmak ve buralardaki savunma gücünü destekleyen, taşınabilir milli servetlerin düşman eline geçmesine engel olmak üzere, gerektiğinde bunların tamamı veya bir kısmı güvenli bölgelere geçici olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile tahliye edilebilir. Tahliyenin uygulanmasından il ve ilçe sınırları içerisinde vali ve kaymakamlar sorumludur. (9) Ülke düzeyinde erken uyan, haber alma, yayma, ikaz ve alarm sistemleri; düşman hava saldırıları ile kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehditlere karşı ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte Başkanlık tarafından kurulur. (10) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar; yangınla mücadele için mevcut personelden ekiplerini kurmak, yangın önleme ve söndürme planlarını hazırlamak, kuruluşun özelliğine göre gerekli araç, gereç ve malzemeyi hazır bulundurmak zorundadır.

Bölgesel işbirliği

Madde 17- Başkanlık tarafından ülke genelinde, bölgesel olarak planlama, işbirliği ve yardımlaşma, lojistik kapasitesi oluşturma, eğitim çalışmaları ve tatbikatlar düzenleme amacıyla birden fazla ili kapsayan bölgeler oluşturulur. Bölge merkezleri, İstanbul, Bursa, İzmir, Antalya, Adana, Diyarbakır, Van, Erzurum, Trabzon, Samsun, Ankara, Kayseri, Elazığ, Konya, Sakarya illeri olup bu illerin İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri bölge koordinatörü olarak görev yapar. (2) Başkanlık tarafından afet riskleri dikkate alınarak ülke genelinde lojistik üsler, bölge lojistik depolar, il merkezlerinde ve riskli ilçelerde cep depolar kurulur veya kurdurulur. (3) Bölgesel düzeyde afet ve acil durum halleri öncesi; hazırlık, planlama, bilgi paylaşımı, ortak eğitim, tatbikat ve karşılıklı yardımlaşma çalışmaları için bölge merkezi olan ilde yılda en az bir defa olmak üzere bölge kapsamında bulunan valilerin, büyükşehir veya il belediye başkanlarının, il özel idareleri, üniversiteler, kalkınma ajansları, il afet ve acil durum müdürlükleri, Türkiye Kızılay Derneği, sivil toplum kuruluşları ve uygun görülen diğer kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla düzenli istişare toplantıları yapılır. Alman kararlar ilgililerince uygulanır, Başkanlığa bilgi verilir.

Afet ve acil durum hali

Madde 18 - (1) Afet ve acil durum hallerinde hem ulusal hem de yerel düzeyde hazırlanan planlar çerçevesinde hareket edilir. Afet ve acil durum hallerinde düzenli ve sürekli raporlama yapılması esastır. Tüm çalışmalar Başkanlık ile iletişim halinde yürütülür. (2) Afet ve acil durum yönetim merkezi yöneticileri ve teşkil edilen koordinasyon ekipleri afet haberi ile birlikte ivedilikle görevli oldukları afet ve acil durum yönetim merkezinde toplanır ve koordinasyon çalışmalarını Başkanlık ile iletişim halinde yürütür. (3) Saha destek ekipleri afet haberini alır almaz ivedilikle intikal noktalarında toplanır. Saha destek ekipmanlarının afet bölgesine ulaştırılması için önceden belirlenen sorumlu kişi ve birimler afet haberi ile birlikte ivedilikle harekete geçer. Olay bölgesine görevlendirilen saha destek ekipleri en az 72 en çok 120 saat kendini idame ettirecek şekilde personel, araç, gereç, barınma, beslenme, hijyen malzemesi gibi lojistik ihtiyaçları karşılayabilecek şekilde kurulur. (4) il afet ve acil durum yönetim merkezi yöneticileri ve il afet ve acil durum koordinasyon kurulu üyeleri afet ve acil durum hallerinde ivedilikle il afet ve acil durum yönetim merkezinde valinin başkanlığında toplanır ve il afet müdahale planları uygulamaya konulur. Müdahale çalışmalarının planlarda yer alan adımlar üzerinden yürütülmesi esastır. (5) Hizmet grubu yöneticileri ise afet haberiyle birlikte hizmet grubu çalışmalarına başlamak üzere daha önceden belirledikleri veya afet ve acil durum yönetim merkezi bünyesinde oluşturulan hizmet grubu karargâhında ekipleriyle birlikte yerlerini alır. Müdahale çalışmalarını hizmet grubu operasyonel planlarında yer alan adımlar üzerinden yürütmeleri esastır. Havadan keşif dâhil devletin tüm

imkân ve kabiliyetleri kullanılarak ve gezici saha tespit ekipleri önceden belirlenmiş sorumlu oldukları bölgeleri dolaşarak il afet ve acil durum yönetim merkezi bünyesinde kurulan ihbar takip masasına ilk durum tespitlerini ivedilikle bildirir. Toplanan bilgiler haritalar ve kullanımda olan veri tabam üzerine işlenir. (6) Toplu nüfus hareketleri, büyük yangınlar, tehlikeli ve salgın hastalıklar, kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehlikeler, hava ve deniz aracı kazaları, teknolojik kazalar gibi afet ve acil durum hallerinde tüm kurum ve kuruluşlar yetkili oldukları konularda Başkanlık ile koordineli olarak acil müdahaleyi etkin bir şekilde sağlar. (7) Deprem ve bölgesel olarak etkili olan sel, heyelan ve benzeri afet hâllerinde; inşaatların ikincil afetlerden etkilenmemesi için, devam etmekte olan inşaatların durdurulması da dâhil olmak üzere, valilik tarafından geçici olarak inşaat yapma yasağı getirilebilir. Yasağın konulmasına gerekçe teşkil eden tehlikenin ortadan kalkması halinde inşaat yasağı kaldırılır.

Madde 31 - (1) İl afet ve acil durum müdürlüğünün görev ve sorumlulukları şunlardır: a) İl afet müdahale planını, planda görevi bulunan kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyon sağlayarak hazırlamak. b) Vali adına planlama çalışmalarını takip etmek. c) Planlarda yapılacak güncellemeleri izlemek ve ilgili yerlere bildirmek. ç) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun sekretaryasını yapmak. d) Afet ve acil durum halleri için iletişim rehberi oluşturmak. e) Afet ve acil durum yönetim merkezini çalışır halde tutmak. f) İl afet ve acil durum yönetim merkezinin acil durum planını hazırlamak ve uygulamak. g) Afet ve acil durum yönetim merkezinin muhtemel bir afet sonrası kullanılamaz hale gelmesi ihtimaline karşı gerekli tedbirleri almak. ğ) Yılda en az iki kez valinin başkanlığında toplanmak. h) 27 nci maddenin beşinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla afet ve acil durumlarda meydana gelen kayıp ve hasan tespit etmek. ı) Afet ve acil durum hallerine ilişkin Başkan ve vali tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek. İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun görev ve sorumlulukları

Madde 32 - (1) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun görev ve sorumlulukları şunlardır: a) İl afet müdahale planının incelenmesini, uygun bulunması durumunda kurul kararı ile birlikte Başkanlığa onaya sunulmasını sağlamak. b) İl hizmet grubu operasyon planlarını hazırlamak ve onaylamak. c) Hizmet grubu planlarının il afet müdahale planına entegrasyonunu gerçekleştirmek. ç) Afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak veya yaptırmak ve alınacak önlemleri belirlemek. d) Yerel düzey olay türü planı hazırlanmasına karar vermek ve hazırlamak veya hazırlatmak. e) Kritik tesislerin oluşturduğu riskleri önleme çalışmaları yapmak veya yaptırmak. f) Eğitimler düzenlemek ve planların uygulanabilirliğini tatbikatlarla değerlendirmek. g) Afet ve acil durum hallerinde; bilgileri değerlendirmek, alınacak önlemleri belirlemek, il afet müdahale planının uygulanmasını sağlamak. ğ) Yılda en az iki kez valinin başkanlığında toplanmak. h) Afet ve acil durum hallerinde talimat beklemeksizin il afet ve acil durum yönetim merkezinde toplanmak.

Bireylerin görev ve sorumlulukları

Madde 33 - Afet ve acil durumlarda asker ve hâkim sınıfından olanlar hariç olmak üzere, 18-65 yaş arasındaki bütün erkek vatandaşlar, afet ve acil durum hizmetleri sebebiyle vali ve kaymakamlarca kendilerine verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Bu yükümlüler, yükümlülükleri süresince iş yerlerinden izinli sayılır ve her türlü mali ve sosyal hakları korunur. (2) Görevlendirilmelerde; iş mevzuatının çalıştırma yasağı ile ilgili hükümleri, çalıştırılacak kişilerin yaşları, cinsiyetleri, sağlıkları, meslekleri, meşguliyetleri ve sosyal durumları ile aile ve bakıma muhtaç yakınları göz önünde bulundurulur. Afet bölgesine görevlendirmelerde, görevli personelin maaş, ücret, yevmiye ve benzeri hakları kendi kurum, kuruluşlarınca ödenir.

6.3. 2011/27866 Sayılı Afet Ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği

Madde 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; afet ve acil durum faaliyetleri ödeneğinin özel hesaba aktarılmasına ve bu hesaplardan yapılacak harcamaların muhasebeleştirilmesine, denetlenmesine ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 2 – (1) Bu Yönetmelik, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin afet ve acil durum faaliyetleri kapsamında özel hesaplardan yapacakları mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini, afet ve acil durum mahallinde ve işlerinde çalıştırılanlara yapılacak ödemeler ile diğer giderler ve bunlara ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

Madde 7 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin özel hesaplarından yapılacak harcamalar bu idareler bünyesinde oluşturulacak afet ve acil durum komisyonları tarafından gerçekleştirilir. Harcama öncesinde, harcamanın konusunu gösterir üst yönetici onayı alınır. (2) Komisyonlar, üst yönetici tarafından belirlenecek biri başkan olmak üzere en az üç kişiden oluşur. Komisyon başkanı, komisyon üyelerinden birini mutemet olarak tayin eder. Afet ve acil durum hâllerinde harcamalar bu mutemet eliyle yaptırılır. (3) Özel hesaplardan yapılan harcamalar konusunda komisyon, üst yöneticiye karşı sorumludur. (4) (Değişik:RG-7/2/2015-29260) Özel hesaptan yapılacak harcamalarda yetki süresi üst yönetici onayının alındığı tarihten itibaren otuz gündür. Bu süre, gerektiğinde Başkanlıkça uzatılabilir.

Madde 8 – (1) Afet ve acil durum komisyonlarının görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir. a) Mutemede verilecek avansın miktarını tespit etmek. b) Başkanlık veya ilgili Valilik tarafından belirlenen afet ve acil durum hâlinin başlangıç ve bitiş tarihleri içerisinde harcamaları yapmak. c) Alınan her türlü yardım malzemesini bir tutanakla, afetin meydana geldiği yerdeki mahalle veya köy ihtiyar heyetlerine teslim etmek. ç) İhtiyar heyetlerince afetzedelere dağıtılan bu malzemelere ait listeleri teslim almak. d) Mal ve hizmet bedellerine ait sarf evrakı ve dağıtım listelerini üst yöneticinin onayına sunmak.

Madde 14 – (1) Afet ve acil durum halleri dışında özel hesaplardan harcama yapılamaz. Özel hesaplardan yapılacak harcamalar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir. (2) Birden fazla ili ilgilendiren afet ve acil durum hâllerinde, koordinasyonun sağlanması yetkisi Başkanlığa aittir. (3) Başkanlık, görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, Türkiye Kızılay Derneği ve konu ile ilgili diğer sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla yetkilidir. (4) (Değişik:RG-7/2/2015-29260) Afet ve acil durum hallerinde ortaya çıkacak ihtiyaçların karşılanması amacıyla yapılacak mal ve hizmet alımları ile acil nitelikteki yapım işleri, afet veya acil durum hallerinden itibaren otuz günlük süre ile sınırlı olmak üzere bu Yönetmelikte düzenlenen ihale usulleri çerçevesinde yapılır. Başkanlık tarafından gerekli görüldüğünde bu süre uzatılabilir. (5) Bu kapsamda yapılacak ihalelerde; saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması sağlanır. (6) Başkanlık görevleri ile ilgili konularda yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere yaptırılacak araştırma, etüt ve projeler, Kanunun 15 inci maddesi gereğince çıkarılan yönetmelik çerçevesinde gerçekleştirilir. İhale komisyonu MADDE 15 – (1) Afet ve acil durum komisyonları, biri başkan olmak üzere, en az üç ve tek sayıdan oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir. Başkanlık bünyesindeki komisyon aynı zamanda ihale komisyonu görevini de yürütebilir. (2) İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması hâlinde, diğer idarelerden de komisyona üye alınabilir. (3) İhale komisyonu üye tamsayısıyla olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalmamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

6.4. 2012/28281 Sayılı Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik Ve Nükleer Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliği

Madde 1–Bu Yönetmeliğin amacı; yurt içinde veya dışında meydana gelip ülkemizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı halkın sağlığının ve çevrenin korunması, can ve mal kaybının en aza indirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla ilgili bakanlık, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, valilikler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllüler ile sivil asker işbirliği çerçevesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin tehlike öncesi, tehlike sırası ve sonrasına ilişkin görev ve sorumluluklarını belirlemektir.

Madde 2– Bu Yönetmelik; kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler ve yapılacak hizmetleri yürütmekle görevli bakanlık, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, valilikler, üniversiteler ve askeri birlikler ile sivil toplum kuruluşları ve gönüllülerin tehlike öncesinde yapılması gereken planlama ve hazırlık çalışmaları, tehlike sırasında ve tehlike sonrasında acil müdahale ve iyileştirme faaliyetlerine ilişkin işbirliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımlaşma esaslarını kapsar.

Görev ve sorumluluklar

Madde 5–Bakanlıklar, kamu ve özel kurum ve kuruluşları, valilikler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllüler bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevleri yerine getirmekten ayrı ayrı sorumludur. Genelkurmay Başkanlığı ve askeri birlikler, sivil asker işbirliği çerçevesinde asli görevlerini aksatmayacak şekilde kendilerinden talep edilen her türlü desteği yerine getirirler.

(19) Valiliklerin görev ve sorumlulukları: a) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı tespit, teşhis ve arındırma hizmetlerini, il afet ve acil durum müdürlüğü koordinatörlüğünde il bünyesindeki kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla yürütür. b) Afet ve Acil Durum Planında KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı yürütülecek görevlere yer verilmesini sağlar. c) İl bazında, KBRN tehdit ve tehlikeleriyle ilgili olarak; 1) KİS'e yönelik risk analizinin çıkarılması için garnizon komutanlıkları, il emniyet müdürlükleri, il jandarma komutanlıkları, sahil güvenlik bölge komutanlıkları ve gümrük muhafaza başmüdürlüklerinden, 2) İl sınırları içinde veya komşu il sınırları içinde olup, tedbir gerektiren kimyasal veya biyolojik içerikli tehdit veya tehlike yaratabilecek üretim, depolama, laboratuvar ve atık tesisi ve benzeri işletmelere yönelik risk analizlerinin çıkarılması için garnizon komutanlıkları ile ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşlarından, 3) Nükleer ve radyolojik tehdit veya tehlike yaratabilecek madde, kaynak, tesis ve laboratuvarlara yönelik risk analizlerinin çıkarılması için Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığından, alınacak bilgi ve verilerin, il afet ve acil durum müdürlüklerince toplanarak ilin risk analizinin çıkarılmasını sağlar. ç) İl sınırları içinde KBRN tehlikesinin halka duyurulmasını ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlar. d) KBRN tehdit ve tehlikelerini değerlendirerek, ilk müdahale ekiplerinin göreve sevk edilmesini sağlar. e) Olay bölgesindeki müdahale faaliyetlerinin yönlendirilmesi için bir olay yeri koordinatörü görevlendirir. f) Görevliler dışındaki korunmasız kişilerin tehlikeye maruz kalmaması için genel kolluk kuvvetleri tarafından olay bölgesinde güvenlik çemberi oluşturulmasını sağlar. g) Tehdidin büyüklüğüne risk durumuna göre Başkanlıktan ve diğer illerden yardım talep eder. ğ) Adli tahkikat gerektiren olaylarda Cumhuriyet Savcısına bilgi verilmesini sağlar. h) Tehlikenin kaynağını oluşturan maddelerin tespit ve teşhisi için; kimyasal tehdit ve tehlike durumunda il çevre ve şehircilik müdürlüğü ekiplerince, biyolojik tehlike durumunda il sağlık müdürlüğü ekiplerince, nükleer ve radyolojik tehlike durumunda TAEK Başkanlığı ekiplerince numuneler alınarak bu ekiplerce yeterli korunma önlemleri ve uygun taşıma koşulları altında laboratuvarlara sevk edilmesini sağlar. ı) Kimyasal ve biyolojik numune analizlerinin il halk sağlığı, kamu ve özel kurum ve kuruluş, üniversite laboratuvarları veya

Sağlık Bakanlığınca belirlenen laboratuvarlarda yaptırılmasını sağlar. i) Nükleer ve radyolojik numune analizlerinin Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı araştırma ve inceleme laboratuvarlarında yaptırılmasını sağlar. j) Kirli bölgeden kurtarılan kişiler ile araç gereç ve malzemelerin il afet ve acil durum müdürlüğü ve itfaiye KBRN ekipleri tarafından arındırılmasını sağlar. k) İlgili makamların, medyanın ve halkın olay hakkında bilgilendirilmesini sağlar. l) Olaylardan etkilenen hasta ve yaralıların il sağlık müdürlüğüne belirlenen hastane veya sağlık merkezlerinde tedavi ve bakımlarının yapılmasını sağlar. m) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan kimyasal ve biyolojik madde ve kaynaklar ile atık ve işlevi biten numunelerin, il çevre ve şehircilik müdürlüğü ekiplerince imha edilmesi veya ettirilmesini sağlar. n) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan nükleer ve radyolojik madde ve kaynaklar ile sahipsiz atıkların, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı ekipleri tarafından kontrol altına alınmasını sağlar. o) Tehlike durumunun kontrol altına alınmasını müteakip sıcak bölgedeki; 1) Yerleşim bölgelerindeki bina ve alanların itfaiye teşkilleri tarafından arındırılmasını, 2) Tarım alanları ve su havzalarının arındırılma çalışmalarının il gıda, tarım ve hayvancılık müdürlükleri ile orman ve su işleri bölge müdürlükleri tarafından yapılmasını, sağlar. ö) Tehdit veya tehlikenin türüne göre, il sağlık müdürlüklerinin koordinatörlüğünde il afet ve acil durum müdürlükleri ile işbirliği içinde, yöre halkı için gerekli olabilecek önleyici ve tedavi edici aşı ve ilaçların temini ve dağıtımını sağlar. p) Tehlikeli bölgelerdeki halkın, yöreyi emniyetli bir şekilde boşaltması veya tahliyesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. r) Kirlenme ihtimali bulunan açık su kaynaklarının, meraların ve tarım arazilerinin kullanılmaması için orman ve su işleri bölge müdürlüğü, il çevre ve şehircilik müdürlüğü, il gıda, tarım ve hayvancılık müdürlüğü tarafından gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. s) İyileştirme ve kalıcı etkilerin araştırılması ve normal yaşama dönülmesi için il afet ve acil durum müdürlüğü koordinesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla çalışmaların başlatılmasını sağlar.

6.5. 2012/28169 Sayılı Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Araştırma, Etüt Ve Proje Yaptırma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmelik

Madde 1– Bu Yönetmeliğin amacı, 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 15 inci maddesi uyarınca Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından görevleri ile ilgili olarak ihtiyaç duyduğu konularda yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere araştırma, etüt ve proje yaptırılmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

6.6. 2010/27663 Sayılı Sivil Savunma Uzmanlarının İdari Statüleri, Görevleri, Çalışma Usul Ve Esasları İle Eğitimleri Hakkında Yönetmelik

Madde 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kamu kurum ve kuruluşlarının sivil savunma uzmanlarının idari statüleri, görevleri, denetimleri ve eğitimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Madde 2 – (1) Bu Yönetmelik kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan sivil savunma uzmanlarını kapsar.

Madde 5 – (1) Kamu kurum ve kuruluşlarının sivil savunma, seferberlik ve savaş hali hizmetleri ile afet ve acil durum hizmetlerinin koordinasyonu; kurum ve kuruluşların merkez teşkilatlarında idari ve mali işler, destek hizmetleri veya bu amaçla kurulmuş hizmet birimleri bünyesinde birim yöneticisine doğrudan bağlı olarak, kurum ve kuruluşların taşra teşkilatlarında ise teşkilatın üst yöneticisine doğrudan bağlı olarak sivil savunma uzmanlarınca yürütülür. Sivil savunma uzmanları kurum ve kuruluşlarda şube müdürü görev, yetki ve sorumluluklarına sahiptir. (2) Birden fazla sivil savunma uzmanı bulunan kamu kurum ve kuruluşlarındaki uzmanlardan biri sivil savunma hizmet yetkilisi olarak görevlendirilir. (3) Sivil savunma uzmanı olabilmek için 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet

Memurları Kanununda belirtilen genel koşullara ek olarak ilgili kamu kurum veya kuruluşunun açacağı görevde yükselme sınavında başarılı olma koşulu aranır. (4) Sivil savunma uzmanları kurumlarının ilgili mevzuatına göre yer değiştirebilir.

Madde 6 – (1) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin düzenli ve etkin bir şekilde yürütülmesinden kurumun üst yöneticisi yetkilidir. Üst yönetici bu görevleri sivil savunma uzmanları eliyle yerine getirir. (2) Sivil savunma hizmet ve faaliyetlerinin yürütülmesi için büro, yeterli sayıda personel, gerekli araç, gereç ve malzeme ilgili kamu kurum ve kuruluşunca sağlanır.

Madde 7 – (1) Sivil savunma uzmanları, kamu kurum ve kuruluşun üst yöneticisinin de uygun görüşü alınarak Başkanlıkça, Başkanlıkta ve illerde; afet, acil durum ve sivil savunma hizmetlerinde geçici olarak görevlendirilebilir. (2) İllerde görev yapan sivil savunma uzmanları afet, acil durum, sivil savunma ve seferberlik hizmetlerinde vali tarafından İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinde geçici olarak görevlendirilebilir.

Madde 8 – (1) Sivil savunma uzmanı kadrosu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarında kurumun üst yöneticisi tarafından bir personel 5/6/1964 tarihli ve 6/3150 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sivil Savunma ile İlgili Şahsi Mükellefiyet, Tahliye ve Seyrekleştirme, Planlama ve Diğer Hizmetler Tüzüğü'nün 67 nci maddesi gereğince sivil savunma amiri olarak görevlendirilir. Bu Yönetmelik hükümlerince sivil savunma, seferberlik ve savaş hali hizmetleri ile afet ve acil durum hizmetlerinin koordinasyonu sivil savunma amirince yürütülür.

Madde 11 – (1) Sivil savunma uzmanlarının eğitimi 25/7/1983 tarihli ve 83/6854 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı esas alınarak aşağıdaki şekilde yapılır: a) Bu göreve ilk defa atananların eğitimleri Afet ve Acil Durum Yönetimi Eğitim Merkezinde yapılır. b) Halen görevde bulunanların hizmet içi eğitimleri ise Başkanlıkça yayımlanacak eğitim programı çerçevesinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Eğitim Merkezinde veya Başkanlığın uygun göreceği yerlerde yapılır. c) Eğitim programına yasal mazeretler dışında katılım zorunludur. (2) Sivil savunma amirleri, Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezi, il afet ve acil durum müdürlükleri ile kurumların sivil savunma uzmanlarınca açılan sivil savunma amirleri kurslarında eğitilir.

Madde 12 – (1) Kurum ve kuruluşlardaki sivil savunma uzmanları; a) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı veya Başkanın görevlendireceği personel, b) Vali veya görevlendireceği personel, c) Kurum ve kuruluşun üst yöneticisi, müfettişleri veya denetçileri, tarafından denetlenir

6.7. 2068/13007 Sayılı Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik

Madde 1- Olmuş veya olması muhtemel afetlerin o yerin genel hayatına etkili olup olmadığı, 7269 sayılı Afetler Kanununun 1051 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesi uyarınca hazırlanan bu Yönetmelik esaslarına göre tespit olunur.

Madde 2- Meydana gelen bir afetten: a) 100 haneye kadar olan köylerde ve bucaklarda mevcut konutlardan en az 1/10 ununun, b) 100 haneden fazla olan köylerde ve bucaklarda en az 10 konutun, c) Nüfusu, 5 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 20 binanın, d) Nüfusu, 5-10 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 25 binanın e) Nüfusu, 10- bine kadar olan ilçe ve illerde en az 30 binanın f) Nüfusu, 30-50 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 40 binanın g) Nüfusu, 50 binden fazla olan ilçe ve illerde en az 50 binanın yıkılması veya bir daha oturulamayacak veya kullanamayacak derecede ağır hasar görmesi halinde afet o yerin genel hayatına etkilidir. Madde 3- Nüfusu 15 binden fazla olan il ve ilçelerin mahalle (Yani muhtarlık) teşkil eden kesimlerinde en az 10 binanın yıkılması veya onarımı mümkün

olmayacak derecede ağır hasar görmesi halinde de afet o yerin genel hayatına etkili sayılabilir.

Madde 4- Muhtemel afetlerin genel hayata etkili olup olmadığının tayin ve tespitinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde olmuş afetler için verilen ölçü ve sayılar aynen esas alınır.

Madde 5- Aşağıda (a-f) fıkralarında belirtilen hallerde, durum imar ve İskan Bakanlığınca takdir edilmek suretiyle afet genel hayata etkili sayılabilir. a) Afet sebebiyle ölü veya ağır yaralıların bulunması, b) Tarım ürünlerinden en az 1/3ünün zarar görmüş olması, c) Büyük ve küçük baş hayvanın telef olması, d) O yerde kışların çok şiddetli ve inşaat mevsiminin kısa süreli olması, e) O yerdeki kamu tesislerinin (Yol, su, elektrik, kanalizasyon v.s.) kullanılmayacak veya çalışmayacak derecede hasar görmüş olması, f) Ulaşım imkanlarının çok sınırlı olması,

Madde 6- Meydana gelen veya gelmesi muhtemel olan afetlerin genel hayata etkili olup olmadığına, bu Yönetmelikte belirtilen ölçü ve esaslara dayanarak imar ve İskan Bakanlığınca karar verilir.

Madde 7- Alt kısmında veya başka bir bölümde ticaret yeri bulunan konutların zarar görmesi halinde konut ve ticaret yerleri ayrı ayrı sayıma tabi tutulur.

Madde 8- Nüfus miktarının tespitinde, en son yapılan ve sonuçları belli olan resmi nüfus sayımı rakamları dikkate alınacaktır.

6.8. 1968/12998 Sayılı Afet Sebebiyle Hak Sahibi Olanların Tespiti Hakkındaki Yönetmelik

Madde 1- Bu Yönetmelik 7269 sayılı Afetler Kanununun 1051 sayılı Kanunla değiştirilen 29 uncu maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Madde 2- Afet sebebiyle, kendilerine bina yapılacak veya inşaat kredisi verilecek malik ve hissedarlarla, ebeveyni ile birlikte oturan evli kişilerin hak sahipliği yönünden tayin ve tespitleri bu Yönetmelik esaslarına göre yapılır.

Madde 3- Bu Yönetmelikte yer alan “Hak sahibi” deyimi, afetzedelerin, yıkılan veya ağır hasar gören binalarla olan mülkiyet ilişkilerini ve yeniden yapılacak binalardan veya verilecek inşaat kredisinden yararlanabilme durumlarını ifade eder.

Madde 4- a) Afet sebebiyle, kendilerine ait bulunan konutları yıkılan, yanan veya oturulamayacak derecede ağır hasar gören afetzede aileler, b) Kendilerine ait konutları muhtemel bir afete maruz bulunan aileler, c) Afet gören yerlerin bitişiğinde veya yakınında, üzerinde bina yaptırılmak üzere İmar ve İskan Bakanlığınca tespit edilip imar planına dahil edilen veya bu konutları için kıymet belgesi verilen aileler, Hak sahibi sayılırlar ve bu ailelere yeniden konut yapılır veya konut kredisi verilir.

Madde 5- Hak sahibi ebeveyni ile birlikte oturan evli kişilerin bulunması halinde, sadece ebeveyne ait olmak üzere bir konut verilir.

Madde 6- Ebeveynine ait başka bir konutta ebeveyninden ayrı olarak oturmakta olan evli kişilerden her biri, ayrı ayrı olmak üzere hak sahibi sayılırlar. Müşterek konutları zarar görenlerin durumu:

Madde 7- a) Afet sebebiyle, iştirak veya müşterek mülk halindeki konutları yıkılan, yanan veya oturulamayacak derecede ağır hasar görenlere, b) İştirak veya müşterek mülk halindeki konutları muhtemel bir afete maruz bulunanlara, c) Afet gören yerlerin bitişiğinde veya yakınında, üzerinde bina yaptırılmak üzere İmar ve İskan Bakanlığınca tespit edilip imar planına dahil edilen kısımlar içindeki iştirak veya müşterek mülkiyet halindeki konutları

istimlak edilen veya bu konutları için kıymet belgesi verilenlere, yine aynı şekilde hisseli olmak üzere sadece bir konut yapılır veya bir konut için kredi verilir.

Madde 8- 7 nci maddede belirtilen iştirak veya müşterek mülk halindeki konutlarda birden fazla hissedar “aile” birlikte oturmakta ise, bu aileler ayrı ayrı hak sahibi sayılırlar.

Madde 9- Yukarıdaki maddelere göre, afetten doğrudan doğruya veya dolaylı olarak zarar gördükleri tespit edilen veya zarar görmeleri muhtemel bulunan kimselerden, kendisine veya eşine ait o yerde müstakil başka konutu veya dairesi bulunanlar hak sahibi sayılmazlar ve bu gibilere yeniden konut yapılmaz ve konut kredisi verilmez. Bu tespit yapılmasında, talep ve taahhütnamelerin incelenme tarihi esas alınır. Birden fazla konutu zarar görenler veya görmesi muhtemel olanlar, sadece bir konut için hak sahibi olabilirler.

Madde 10- Afet sebebiyle, dükkan ve fırın gibi işyerleri yıkılan, yanan veya kullanılmayacak derecede ağır hasar gören kimseler hak sahibi sayılabilir; bu kimselere yine aynı neviden işyeri yapmaları için inşaat kredisi verilebilir. İşyeri iştirak veya müşterek mülk halinde ise, hissedarlara yine aynı şekilde hisseli olmak üzere aynı neviden bir işyeri için inşaat kredisi verilebilir. O yerde kendisine veya eşine ait müstakil başka bir işyeri bulunanlar bu krediden faydalanamazlar.

Madde 11- Hak sahipliği, ilişkin bulunduğu konut, ya da işyeri için hüküm ifade eder; konuta ilişkin hak sahipliğin işyerine, işyerine ilişkin hak sahipliğin de konuta tebdili mümkün değildir. Afetzedelik ve buna ilişkin hak sahipliği üçüncü şahıslara devrolunamaz. Afetten zarar gören bir taşınmaz malı, afetten sonra satış veya başka şekillerle devralan üçüncü şahıslar da hak sahibi niteliğini kazanamazlar.

Madde 12- Bir kimse, konut ve işyerinin birlikte zarar görmesi halinde, hem konut ve hem de işyeri için ayrı ayrı hak sahibi olabilir.

Madde 13- (Değişik:RG-26/01/2006-26061) Ölen bir kimsenin afetzedeliğe ve hak sahipliğine ilişkin hakları mirasçılara geçer. Mirasçılar birden fazla ise, kendilerine ve eşlerine ait konutu olup olmadığına bakılmaksızın birlikte hak sahibi sayılırlar. Mirasçılar birlikte borçlandırılır. Ancak; mirasçılar istekleri halinde bu haklarından feragat edebilirler.

Madde 14- Konut ve işyerlerine ilişkin mülkiyet rabıtası sırasıyla, tapu senedi, tasarruf belgeleri, vergi kayıtları ve diğer resmi belge ve kayıtlarla tevsik olunur. Bu belge ve kayıtların bulunmaması halinde mahalle veya köy muhtarlıklarından alınacak ilgili mülkiye amirine tasdik ettirilmiş ilmühabere istinat edilir.

Madde 15- Kiracı ve misafir durumunda olanlar, bu nitelikleri sebebiyle, hak sahibi olamazlar.

Madde 16- Bu Yönetmelikte belirtilen esaslara ve kıstaslara göre hak sahibi niteliğini taşıyanların, talep ve taahhütname vermelerini sağlamak üzere durum mahallinde ilan olunur. İlanın şekli ve süresi mahallin şartlarına ve imkanlarına göre ilgili mülkiye amirlerince tespit ve takdir olunur. İlan metninde, yapılacak inşaat yardımının amacı, mahiyeti, şekli, şartları, kimlerin hak sahibi olabilecekleri, talep ve taahhütname verme süresi ve benzer hususlar belirtilir. İlanın yapıldığı, bir tutanakla belgelendirilir.

Madde 17- Hak sahibi durumunda olanlardan, inşaat kredisi verilmesini yada bina yaptırılmasını isteyenlerin 16 ncı maddede belirtilen ilanın yapıldığı günden itibaren iki aylık süre içinde mahallin en büyük mülkiye amirine yazılı olarak talep ve taahhütname vermeleri şarttır. Afet gören yerlerin bitişiğinde veya yakınında, üzerinde bina yaptırılmak üzere tespit edilip imar planına dahil edilen kısımlar içinde binaları kamulaştırılanlar için bu süre, kamulaştırma kararının kendilerine bildirilmesinden veya bu durumun ilanından itibaren

hesaplanır. Hastalık, askerlik ve benzer sebeplerle, süresinde talep ve taahhütname verme imkanı bulamayanların durumları İmar ve İskan Bakanlığınca takdir edilir.

Madde 18- Talep ve taahhütname metninde: Afet yerinin il, ilçe, bucak, mahalle ve köy itibarıyla adı, hak sahibinin kimliği ve adresi, olmuş veya muhtemel afetin türü, talebin mahiyeti ve konusu, kanundan ve ilgili yönetmelikten doğan yükümlülük ve şartlarla İmar ve İskan Bakanlığınca uygulama metodu, yapı tipleri, yapı kısımları ve boyutları, yerleşme yeri, inşaat süresi, borçlandırma şekil ve süresi ve diğer konularda tespit edilecek şartlara ve esaslara uyulacağı belirtilir. Talep ve taahhütname bir tek metin halinde düzenlendikten sonra hak sahibi tarafından imza edilir ve ilgili mahalle ve köy muhtarlığınca tasdik olunur.

Madde 19- Talep ve taahhütname, bu Yönetmelikte nitelikleri belirtilen hak sahibi kimseler veya bunların vekilleri tarafından verilir. Reşit olmayanları, temyiz kudreti bulunmayanları veli ve vasileri temsil ederler. Maddi ve usulü hatalar ve noksanlıklar talep ve taahhütnameyi hükümsüz kılmaz; ancak bu hataların ve noksanlıkların ilgililerce giderilmesi sağlanır. Bir bina için birlikte hak sahibi sayılanlar talep ve taahhütnameyi müştereken verebilecekleri gibi, ayrı ayrı da verebilirler.

Madde 20- Talep ve taahhütname, ilgili mülkiye amirinin veya tevkil edeceği bir memurun başkanlığında: a) İmar ve İskan Bakanlığı mahalli kuruluşundan bir, b) Mahalli tapu dairesinden bir, c) Belediye teşkilatı olan yerlerde Belediye encümeninden bir, köylerden ise ihtiyar kurulundan bir, temsilcinin katılmasıyla kurulacak bir komisyon tarafından incelenerek değerlendirilir. İmar ve İskan Bakanlığı kuruluşu bulunmayan yerlerde ilgili mülkiye amirinin tayin edeceği şahıs İmar ve İskan Bakanlığını temsilen Komisyona katılır. İlgili mülkiye amirleri, bilgi ve görgüsünden istifade edilecek kimseleri de komisyon çalışmalarına iştirak ettirebilirler.

Madde 21- Komisyon, talep ve taahhütnameyi en kısa zamanda inceleyip değerlendirerek hak sahipleri listesini düzenler. İnceleme sırasında, hasar tespit, jeolog ve DSİ raporlarından da yararlanır. Hak sahipleri listesinde afetzedelerin adı, soyadı, doğum tarihi ve baba adları belirtilir. Talep ve taahhütname verenler arasında, bu Yönetmelikte tespit olunan esaslara ve kıstaslara göre hak sahibi niteliğini taşımayanlar varsa, bunlar gerekçeleriyle birlikte ayrı bir listede gösterilir. Listeler düzenlendikten sonra, komisyon üyeleri tarafından imzalanır ve durum ayrıca bir tutanakla belgelendirilir. Hak sahipleri listesi ile tutanaktan birer nüsha İmar ve İskan Bakanlığınca gönderilir. Madde 22- Hak sahibi olmadıkları anlaşılanlara durum yazılı olarak tebliğ olunur. Bu tebligattan itibaren 15 günlük süre içinde ilgililer itirazda bulunabilirler. İtiraz komisyonca incelenerek karara bağlanır. Hak sahipleri ve itiraz konusunda nihai karar İmar ve İskan Bakanlığınca verilir.

Madde 23- Talep ve taahhütname verenlerden hak sahibi oldukları tespit olunan afetzedelerden: a) İhale suretiyle yapılacak inşaatlarda ihale tarihinden, b) Emanet usulü ile yapılacak inşaatlarda emanet kararının alınması tarihinden, c) Evini yapana yardım metodu uygulaması yapılacak yerlerde ise, arsaların elde edilmesi işlemlerinin sonuçlanmasından, Önce yazılı olarak baş vurma suretiyle hak sahipliğinden feragat edebilirler. Belirtilen tarihlerden sonra feragat edenler hakkında, Afetler Kanununun 28 inci maddesinde durumlarına karşılık olan müeyyideler uygulanır.

6.9. 7/4123 Sayılı Afet Sebebiyle Yapılan Ve Yapılacak Olan Binaların Borçlandırma Bedellerinden Yapılacak İndirimler Hakkında Yönetmelik

Madde 1 – Bu Yönetmelik, 7269 sayılı Kanuna 1051 sayılı Kanunla eklenen ek 4 üncü madde gereğince hazırlanmıştır. Madde 2 – 5663, 6409, 6610, 7010, sayılı özel afetler kanunlarına, 7269 sayılı Afetler Kanununa ve bu Kanunun bazı maddelerini tadil eden ve bu Kanuna bazı maddeler eklenmesini öngören 1051 sayılı Kanuna göre emanet, ihale ve evini

yapana yardım yoluyla yapılan, yapılmakta olan ve yapılacak olan binalarla 7269 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi kapsamına giren binaların borçlandırma bedellerinin yarısına kadar yapılacak indirimlerin tespiti bu yönetmelik esaslarına göre yapılır ve uygulanır.

6.10. 1985/18897 Sayılı Afet Sebebiyle Yapılan Ve Yapılacak Olan Binaların Borçlandırma Bedellerinden Yapılacak İndirimler Hakkında Yönetmelik

Amaç ve Kapsam Madde 1- Bu yönetmeliğin amacı; 7269 Sayılı Kanun veya afete dair hükümler taşıyan diğer kanunlara göre iktisap olunan arsa veya araziler ile yapılan veya yaptırılan binalardan türlü sebeplerle artakalanların değerlendirilmesi olup buna ait uygulamanın esaslarını kapsar.

6.11. 2000/24116 Sayılı Sivil Savunma Arama Ve Kurtarma Birlikleri Ve Ekiplerinin Kuruluşu, Görevleri, Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmelik

Amaç Madde 1 — Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğüne bağlı sivil savunma arama ve kurtarma birlikleri ile illerde kurulan arama ve kurtarma ekiplerinin kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esaslarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. Kapsam Madde 2 — Bu Yönetmelik; sivil savunma arama ve kurtarma birlikleri ile sivil savunma arama ve kurtarma ekiplerini kapsar.

6.12. 2014/6883 Sayılı Geçici Koruma Yönetmeliği

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılardan, 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 91 inci maddesi çerçevesinde, uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayanlara sağlanabilecek geçici koruma işlemlerinin usul ve esasları ile bu kişilerin Türkiye'ye kabulü, Türkiye'de kalışı, hak ve yükümlülükleri, Türkiye'den çıkışlarında yapılacak işlemleri, kitlesel hareketlere karşı alınacak tedbirleri ve ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasındaki işbirliğiyle ilgili hususları düzenlemektir

MADDE 9- (1) Geçici koruma kararı, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından alınır. (2) Kanunun 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasına istinaden geçici korumanın yöntemi ve uygulanmasına dair usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından uygulanır.

Madde 10- (1) Bakanlar Kurulu geçici koruma kararında; a) Geçici koruma kapsamına alınacakları, b) Geçici korumanın başlangıç tarihini ve gerekli görülmesi halinde süresini, c) Geçici koruma süresinin uzatılması veya sona erme koşullarını, ç) Geçici korumanın ülke genelinde veya belirli bir bölgede uygulanıp uygulanmayacağını, d) Kanunun 105 inci maddesi kapsamında Kurul tarafından karar alınabilecek ve takip edilebilecek hususları, e) 15 inci maddeye istinaden alınan geçici koruma kapsamında ülkemize kabul işlemlerinin sınırlandırılması veya durdurulmasıyla ilgili hususları, f) Gerekli görülen diğer hususları, belirlemeye yetkilidir. (2) Bakanlar Kurulunca geçici koruma kararı alınmasını müteakip geçici korumadan yararlananlar hakkında verilebilecek bireysel kararlar Genel Müdürlük tarafından alınır.

6.13. 2013/28681 Sayılı İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik

Madde 1 – Bu Yönetmeliğin amacı, işyerlerinde acil durum planlarının hazırlanması, önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda yapılması gereken çalışmalar ile bu durumların güvenli olarak yönetilmesi ve bu konularda görevlendirilecek çalışanların belirlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 2 –Bu Yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yer alan işyerlerini kapsar.

Madde 5 –İşverenin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir: a) Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler. b) Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır. c) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar. ç) Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar. d) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanımına sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda çalışmanı görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar. e) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar. f) Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar. g) Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile müşteri ve ziyaretçi gibi işyerinde bulunan diğer kişileri acil durumlar konusunda bilgilendirir. (2) Acil durumlarla ilgili özel görevlendirilen çalışanların sorumlulukları işverenlerin konuya ilişkin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Madde 7 – (1) Acil durum planı, tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi, bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması, dokümantasyon, tatbikat ve acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanır.

Madde 8 – (1) İşyerinde meydana gelebilecek acil durumlar aşağıdaki hususlar dikkate alınarak belirlenir: a) Risk değerlendirmesi sonuçları. b) Yangın, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve patlama ihtimali. c) İlk yardım ve tahliye gerektirecek olaylar. ç) Doğal afetlerin meydana gelme ihtimali. d) Sabotaj ihtimali.

Madde 9 – (1) İşveren, belirlediği mümkün ve muhtemel acil durumların oluşturabileceği zararları önlemek ve daha büyük etkilerini sınırlandırmak üzere gerekli tedbirleri alır. (2) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere tedbirler belirlenirken gerekli olduğu durumda ölçüm ve değerlendirmeler yapılır. (3) Alınacak tedbirler, risklerden korunma ilkelerine uygun olur ve toplu korumayı esas alır.

Madde 10 – (1) İşverence acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, tahliye, haberleşme, ilk yardım ve yangınla mücadele gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemleri belirlenir ve yazılı hale getirilir. (2) Tahliye sonrası, işyeri dâhilinde kalmış olabilecek çalışanların belirlenmesi için sayım da dâhil olmak üzere gerekli kontroller yapılır. (3) İşveren, işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için buldukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemelerini acil durum planında belirtir ve çalışanlara önceden gerekli talimatları verir. (4) İşyerlerinde yaşlı, engelli, gebe veya kreş var ise çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesi için tedbirler alınır. (5) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri dikkate alınır. (6) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken çalışanlar dışında müşteri, ziyaretçi gibi işyerinde bulunması muhtemel diğer kişiler de göz önünde bulundurulur.

Madde 11 – (1) İşveren; işyerlerinde tehlike sınıflarını tespit eden Tebliğ- de belirlenmiş olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 30 çalışana, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 40 çalışana ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 50 çalışana kadar; a) Arama, kurtarma ve tahliye, b) Yangınla mücadele, konularının her biri için uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışana destek elemanı olarak görevlendirir. İşyerinde bunları aşan sayılarda çalışanın bulunması halinde, tehlike sınıfına göre her 30, 40 ve 50’ye kadar çalışan için birer destek elemanı daha görevlendirir. (2) İşveren, ilkyardım konusunda 22/5/2002 tarihli ve 24762 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İlkyardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir. (3) Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur. (4) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere çalışanları arasından bir sorumlu görevlendirilir. (5) 10’den az çalışana olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmek üzere bir kişi görevlendirilmesi yeterlidir.

Madde 12 – (1) Acil durum planı asgari aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümanite edilir: a) İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı. b) Hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı. c) Hazırlanıldığı tarih ve geçerlilik tarihi. ç) Belirlenen acil durumlar. d) Alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler. e) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri. f) Aşağıdaki unsurları içeren işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren kroki: 1) Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler. 2) İlkyardım malzemelerinin bulunduğu yerler. 3) Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı tahliye planı. 4) Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri. 5) İlk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşların irtibat numaraları. (2) Acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır ve söz konusu plan, acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanır. (3) Acil durum planı kapsamında hazırlanan kroki bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

6.14. 2014/29002 Sayılı 112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği

Madde 1 –Bu Yönetmeliğin amacı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde valiliğe bağlı olarak kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise valilikler bünyesinde kurulan acil çağrı merkezlerinin işleyişine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 2 –Bu Yönetmelik; acil çağrı merkezlerinin kuruluş, görev ve çalışmalarına ilişkin usul ve esasları, personelin ve ilgili kurumların görev, yetki ve sorumlulukları ile acil çağrı hizmeti kapsamında yararlanılan her türlü donanımın temin ve kullanımında uyulacak hususları kapsar.

7. Sonuç ve Öneriler

Türkiye’de günümüze kadar kriz ve afet yönetiminin ile ilgili farklı hukuki düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu düzenlemelerle, kriz ve afet yönetimi ile ilgili olarak

değişik kamu kurum ve kuruluşları ile bazı dernek ve vakıflara görevlendirilmişlerdir. Ancak günümüzdeki kriz ve afet yönetimi mevzuatımıza ve örgütlenme yapısına göre, kriz yönetimi ve afet kaynaklı kriz yönetimi örgütlenmesi iki ana kuruluş şeklinde yürütülmektedir. Bunlardan ilki Bakanlar Kurulunun 30.09.1996 tarih ve 96/8716 sayılı Kararı ile çıkarılan Basbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği’ne dayanılarak kurulan Basbakanlık Kriz Yönetim Merkezi, diğeri ise 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teskilat ve Görevleri Hakkında Kanun’a dayanılarak kurulan, Basbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı’dır. Ancak, 5902 sayılı Kanun ile kriz ve afet yönetim sistemimizde hem afet yönetimi anlayışında bir değişikliğe hem de örgütsel anlamda farklı bir yapılanmaya gidilmiştir.

Ülkemizde kriz ve afetlerle ilgili yapılan yasal düzenlemeler ile afet bölgelerindeki mülki idare amirlerine acil müdahale organizasyonunun gerçekleştirilmesi görevi verilmiştir. Ancak söz konusu organizasyonun başarılı bir şekilde kurulabilmesi için, merkezi ve yerel yönetimlerin yanı sıra sivil toplum örgütleriyle özel ticari kuruluşlara ait tüm kaynaklarının entegre edildiği bir sistem oluşturulmalı ve yasal alt yapı da buna uygun hale getirilmelidir. Aynı zamanda kriz ve afetle mücadelede hazırlık ve zarar azaltma aşamalarında ön şart olan eğitim konusunun zorunlu olması da gerekmektedir. Yasal düzenlemelerde, afet kurtarma ekipleri için sertifika şartı getirilmesine dışarıdan müdahaleye yönelik ekiplerin ve acil durum yönetiminde görev alacak kişilerin eğitim alması da gereklidir. Acil Durum ve Afet Yönetimi ön lisans mezunlarının İl AFAD müdürlüklerinde çalıştırılmasının zorunlu olması yasal düzenlemelerle sağlanmalıdır. olarak geti İlk ve orta öğretimde 4688 sayılı kanunun çerçeve olacağı, kriz ve afet yönetimi derslerinin müfredata konulması, askerlik temel eğitimi kapsamında acil müdahale eğitiminin askerlik yapan tüm vatandaşlara verilmesi de yasal düzenlemelerle belirlenmesi gerekmektedir.

Bununla beraber, Afet ve Acil Durum İl Müdürlüklerinde görevlendirilen personelin görev tanımlarını ve çalışma usul ve esaslarına ilişkin yönetmeliğin çıkartılması gerekmektedir. Arama ve Kurtarma Teknisyenlerinin işe alınma esaslarının özellikle yaş sınırı ve fiziki şartları ile ilgili olarak gözden geçirilmesi ve çalışanların kıyafet yönetmeliğinin çıkartılması gerekmektedir.

Ülkemizde uygulanan kriz ve afet yönetimi 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının teşkilat ve Görevleri hakkındaki kanuna dayanmaktadır. Bunun yanında yukarıda detaylı şekilde verilen bir çok kanun, KHK ve yönetmelikler de mevcuttur. Başta 7269, 4123, 7126, 6305 ve 6306 sayılı kanunlar olmak üzere, farklı yasalar içerisinde geçen kriz ve afet yönetimine ilişkin maddeleri 5902 sayılı kanunla entegreli hale getirilmesi şarttır. Bunun yanı sıra, özellikle 3194 sayılı İmar Kanunu afet bölgelerinde çağdaş alan planlama esaslarını, planlarını yapan, yaptıran, planlara aykırı hareket edenlerin cezai müeyyidelerini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılmalıdır. Yapı denetimi ile ilgili kanunda yapı ve proje denetçilere uygulanacak cezai durumlar artırılmalıdır.

KAYNAKÇA

BÜYÜKKARACIĞAN, Naci (2016), ”Türkiye’ de Yerel Yönetimlerde Kriz ve Afet Yönetim Çalışmalarının Mevzuat Açısından Değerlendirilmesi”, Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi, Sayı:12, s. 197, ss. 195-219.

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf>(30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.7269.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.4373.pdf>((30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.7126.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3056.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2935.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3152.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6200.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6831.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4123.pdf> (30.06.2017).

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/08/20060827-1.htm> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.3634.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.711.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.697.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4452.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2945.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2941.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=1.5.5302> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5216.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5902.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4708.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=4.5.180> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/2.5.63150.pdf> (30.06.2017).

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/2.5.63150A.pdf> (30.06.2017).

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts, (30.06.2017).